

Metai III.

senar uzime.

Lietuviai Amerikoje.

WILKES BARRE, PA.

(Pergyventos valandos. "Trylikas apaštalas", jojo apaštališkos "prakalbos" ir dvilyka naujų avinų, kaip rezultatas).

Begyvenant ant šios žemės, kartais tenka pergventi įvairių įvairiausių valandų: liudnų, graudžių, džiaugsmingų bei linksmų ir, pagaliau, juokingų. Kitas aplenkus, šiuom kart pasiryžęs paminėti čia ketelį iš tokių pergyventų valandų, kurios, nors ir senai jau buvo, vienok, kuomet sau vienas prisimėni, — sukrinti juokais.

Nepamenu tikrai kada, — ar 1914 metų rudenį, ar 1915 pavasarį, — vietos "vyčiniai" (tuom kart, rods, dar nebuvo "vyčių" kuopos, kas liudyja, kad tai turėjo atsitikti 1914 rudenį ar pavasarį, nes jau gerokai pamenu, buvo šalta) blaivininkai surengė baisias prakalbas: sukvietė apielinkės lietuvių kunigus, kurių tarpe buvo net vienas storas airis ir keleta civilių anglų "kalbėtojų", juokdary ir dainininkų. Vienok labiausiai atkreipė savęs musų pirmieji domą ir su savo "kalba" "atsižymėjo", tai kun. Kuras ir Scranton, Pa., kurį perstatė anglas advokatas ir kurį jis užvardijo (pagal savo akcentą) "Kiuri-jas"... Nežinau, ar todėl, kad tai buvo sekmadienio vakaras, ar jau gal taip įdomumo vedini pasiklausytų tų kalbų, buvome beveik mes visi, vietos pirmieji, ten suplaukę.

Kol kitos ypotos pildė savo dalį programe, — nieko įdomaus neatsitiko. Tulas pasakė šįbeita gero, tulas niekus tauzijo ir tiek to. Bet kada užėjo ant estrados minimas kunigas, dar gi pirm visa ko taip keistai to advokato tapo užvardytas, kas jau nepergraužiausai skamba, pradėjo jis savo juokingą su dar juokingesniems gestijoms "kalbą", — tuomkart tai ir prasi-dėjo "farsas"...

Mes, pirmieji, kas-žin kokiū būdu ėmėm ir pasiskirsėm svetainėje į du "sparnus": dalis mūsų buvo susėdę po dešine, o kita dalis po kaire. Lyginai, kaip ant "busiančio" Dievo teismo... Pradėjus kunigui savo kalbą-plovonę, keletas iš mūsų "dešniųjų" sumanėm štai koki "triką" iškirsti: kada kunigas tiktai prieina prie absurdo (o iš jų, dargi piemeniškais keiksmiais "pamargintų") susidėjo visa "oracija" — ploti! Tad ir prasidėjo juokai! kunigas keikt ir vadint visai "bedievius", laisvamanius ir socialistus, o ypač gerb. Dr. Šliupą, šmeižt ir dergt, o mes plot... Iš-karto tiktai mes vieni porą kartų pad užėm delnais; bet vėliau — pagavo tuoj "vilnis" ir mūsų "kairijį" sparną — ir pastarieji paleido delnus darban.

Taip mums "farsą" bepraktikuojant, staiga pasijutome iš visų pusių apsupti vaikėžų — "blaivininkų". Mat, jų "sta-bo" (su kunigų priešaky) su-prasta ir pasiūsta "špiegai", kad mus iš svetainės pašalinus... Vienok mums pasisekė geriau, nes mes, tuom tarpu beplodami, suspėjome į laiką taja aplodismentų "epidemija" užkrėsti visą publiką ir visi išvieno, neišskiriant ir tuos pačius ant mūsų galvų atsiųstus "špiegus" — blaivininkus, pradėjo ploti. Mat, parapijiečiai mažai ką tesuviskio apie vietą plojimams; tiegi šnipai — blaivininkai, deja, dartiniai "vyčiai", nesupranta lietuvių, o delto ir to pačio kunigo — kalbos... Todel tai ir pavyko mums juos "užkariauti".

Tikslas — padaryti visų pirmą iš to kunigo — pliaušiko kari-katurą, sumaišyti bei suklaidinti parapijiečius ir, pagaliau, turėti iš viso to juoko, buvo mus pilnai atsiaktas: tiek teko prisi-

juokti, kad tulam net vidurius gėlė...

Tokios tai pergyventos valandos. Tankiai, jas prisiminus, imi ir susikvatoji.

Ir vėl prisimena man juokai, kada pamastau apie kunigų Tumo su Olšausku atsilankymą. Mat, atvažiavus minimiems kunigams, tapo paimta tokia užkampinė mieste svetainė, kad tiktai gerai žinančiam neklaidu. Musų gi žmonėms (o ypač parapijiečiams), nelabai miesto užkampės težinomos, nes jie nėra pratę po įsias landžioti, kadangi reikalingiausių jiems užėgų — smuklių — randasi ten pat, kur gyvena. Šiaip-gi reikalų mažai. Tokiu būdu parapijos komitetas (turbut) padarė iška-bą, užkalė ją ant ilgo smaigo ir visą tą "karuną" įdavę kokiū tai vaikiukščiui — parapijonui, pastatė prie didžiosios garvės, dargi, matomai, prisakydamas pastaramjam tos "karunos" rašto turinį išgarsinti, nes nevisi jų moka skaityti... Visas blogumas buvo tiktai tame, kad minimas vaikištas, kaip ir visi "čiagyčiai", nemokėjo lietuvių, savo prigimtos kalbos. Taigi jau atsistojęs, kad rėkia tai rėkia visa gerklė, butent: "Lituvai, šyca, šyca!"...

Tas visas atsitiko dar keli metai atgal, kuomet lankėsi tuodu kunigų ir kuomet dar dartinė bažnyčia buvo vos tebaigiamas statyti. Bet dabar, kada atvažiavo kun. Kemešis, nieko panašaus nei buti negalėjo. Nes bažnyčia su josios rusim žino visi, nežiurint ar kuris eina melstis, ar ne, todėl nei ypatingų iš-kabų, nei-gi vaikų — rėksnių nereikėjo gatvekerčiais statydinti, kadangi kurie norėjo, tie atėjo ir nekvičiami bei nederktojami.

Taigi, įdomaudamas minimu "darbininkų" patronu, nukiutinau ir aš pasiklausytų.

Dar vos tik spėjus priėjti rusies duris, jau supratau su kuomi turįs reikalą: iš po žemės (mat rusies esama gana giliai), verste veržėsi kuliai įvairūs balsai, o ypač vaikų kiksmai ir spiegiimas. Rodos, kad bučiau stovėjęs prie bičių avilio, kuriam svetimosios sulėkė bando namines išpiauti... Nusileidau laiptais žemyn — vidun. Žmonių dar neperdaugiausiai. Vaikų moterėlių buvo daugiausiai. Tik jau tie vaikučiai, tai Dieve susimilk! Vaikosi, stumdosi, rėkia, spiegia, čypia, per suolus raiti jodinėja, žodžiu, tartum kokių paleistų pavasaryje gyvūlių kaiminė susirinko "pasizmonėtų"... Nenuostabu: Koki medžiai, toki ir vaisiai! Kokis auklėjimas, kokia apšvieta, toki ir žmonės — kudičiai. Žodžiu — koki tėvai, toki ir vaikai.

Vos tik įėjus svetainėn, pastebėjau minimus vaikus su kokiais tai popiergaliais mušan-ties. Buvo tai "Darbininkas", iš kurio jie susisukę "dudas" plekėsi, ir kurio čia apščiui buvo išdalinta, nes man įėjus, dar du kokiū vyrų tebedalino (viens "Darbininką", o kitas "Tautos Rytą"), nors jau kožnas iš publikoj esančių turėjo po vieną egzempliorį kožno.

Vėliau prasidėjo vakaro programas. Vietos klebonas, kun. J. Šupšinskas, atidaro vakarą, visų pirmą perstatydamas ma-žųjų — mergaičių ir berniukų — chorelį, o paskui ir patį kun. Kemešį, kuris "išaiškina lietuvių — darbininkų — katalikų (kunigo žodžiais) reikalus", o ypač, Darb. Sąjungos tikslus ir t. p. Vaikučių skaitlingas chorelis, po vadovystę p. Stulgaičio, vietos vargonininko, sudainavo dvi liaudies daineles, butent: "Vai tu Strazdeli", ir "Močiute, močiute". Pirmąją išpildė gana gražiai, o antrąją-gi silpnai.

Potam išėina su "kalba" "darbininkų" Sąjungos dvasiškas vadovas — patronas, kun. Kemešis. Vyras dar jaunas, tam-sia viršum subraukta čiupra, vidutinio ūgio ir pakenčiamos liemens struktūros. Iš nosies, kuri truputį yra priplota ir kraš-tais iš apačių "kirpta", — liudyja šio vyro vidutinę energiją, valios stiprumą ir neperteisiamą charakterį. Užlipęs ant estrados ir pradėdamas savo kalbą, visų pirmą pavadino savo misiją "apaštalyte"... Vot, manau sau, kur naujos rūšies "apaštalas"! Delto jį vienas mano draugų ir apkriktijo "trylikto apaštalu"... Toliau pradeda savo kalbą nuo angiekasių unijos reikalų, aiškindamas, kas tai yra toji unija, kaip jai ir josios veikimu bei gyvumu turėtų angiekasieji rūpintis jai gyventi, josios dvasia kvėpuoti, jos susirinkimus lankyti ir t. t. Kalba vien tiktai gražiais, nors ir tušciais žodžiais, be jokio konkrečio išvedimo kas toji unija ir kam ji reikalinga, bet vientik saldžiais paragimais ir dar gi tokius menkniekius mini, kaip prezidento algos didumą, jai lygina su Wilsono alga ir iš viso to daro vaikišką juoką. Vėliau staiga, iš kokios magikos (tai jau ypatinga to "apaštalo" ypatybė, kuri reik pripažinti, yra gana savotiškai "originalė" ir jokių nei kalbos dėsnių, nei retorikos teisių bei argumentacijų su jųjū rišimu bei konkluzijoms rubežių nepripažįstanti bei nežinanti), pamojęs lazdele, nuo unijos reikalų, atgal aštuonioliktan amžium, "pagimdo" Marksą ir jau "aiškina", kas tai yra jojo (Markso) teorija — socializmas, del ko jis gimė, ir t. t. begalo. Pasak jojo, Kemešio, socializmas yra labai graži teorija, labai kilta svajonė, bet praktikoje, realizme, nieku būdu neįvykinama, neįkunjama, kadangi reikalaujanti per daug savęs išsižadėjimo (oi, tu svietai! Tai jau ne del kunigų...), ir visiško del visuomenės labo pasiaukojimo... O tas girdi "negalimas daiktas", nesa ir patsai Kristus (oi, kaip jis vaikiojamas!) pasakęs, jog — "mylėsi artimą savo kaip patsai save", kas reiškia, jog reik ir save mylėti!... Girdi, "žmogus negal visiškai savęs išsižadėti! Jis turi patsai save mylėti, savo valią nusistatyti" (!), o pirm visako savo valią, savo tvirtumą nusistatyti, — šaukė užsikarščiavęs "apaštalas", o tik tuomkart jis galėjęs ir savo artimą tinkamai, kaip reik mylėti... Kas savęs neapkenčia, tas ir savo artimo negal (?) mylėti... Žinoma, žinoma!... Aš bent nuo savęs duodu už tai kun. Kemešiui kreditą, kad jis čia išreiškė tikrus visų kunigų jausmus bei atsinešimus ir jųjū pildumus, sulig to prisakymo. Kaip Jūs manot?

Po prakalbų buvo organizuojama minimos sąjungos kuopa. Prisirašė dvilyka parapijonų, arba pasak Kemešio, "praktikuojančių katalikų", nesa kitoki — nebereikalingi bei nepageidaujiami... Išėinant iš svetainės — rusies, pilnos grindis matėsi priklotos sklypais sudraskyto (vaikų) "Darbininko". Mano vienas draugas pastebėjo: "Ar matai, Jonai, kaip semia iš "Darb." sau "dvasios maistą"?". Kitas dar pridurė: "Ir gerai, kad jie taip skaito! Veikia pastos "praktikuojančiais katalikais"... Nepraktikuojas.

NEW HAVEN, CONN. Tautininkai veikia. Apie pabaigą kovo mėnesio įvyko TMD. 14 kp. prakalbos. Kalbėjo p. J. O. Širvydas tarp kita ko pasakė: "Katalikų tikyba yra tarptautiška, socializmas yra tarptautiškas, kuris taipgi rūpinasi žemosios klesos, butent proletariato reikalais. Mums, lietuviams, butinai reikia turėti kokią siekį, koki idealą, kuris mus taip, kaip ir nieko nepasakė (nors jis ir apie viską tiek tik tepasakė, kad sakė "daug ir nieko"), tačiau apie "Darbininką", tai jau kur kas daugiau. "Darbininką" stačiai išreklamuvo taip, kaip tik ištikimas agentas (kuomi aš manau, jis ir yra) ir turėtų bei privalėtų reklamuoti. Veinok nors ir su kartumu, bet prisipažino, kad pas juos, "katalikus", kaip pas žmones nesenai pradėjusius visuomeninius darbus dirbti, — truksta net tokių žmonių, kurie sugebėtų, kaip reik atlikti spautuovės darbus... Reikėjo net vieną svetimtautį samdyti... Karti likimo ironija, ar ne, skaitytojau?... Mums, žinoma, nenuostabu, kad taip yra, nes juk mes aiškiai žinom, kad katalikai (turėtų būti klerikalai), nieko nei nenori mokytis, nes, išdalies, jiems to neduoda kunigai, kadangi jiems vien tik "dvasios reikalus" kala ir kala galvosna. Antra vertus, kadangi jie yra įsitikinę, arba geriau pasakius — kunigų įtikinti, jog jųjū vadai — kunigai yra "viską žinantieji" ir "viską mokantieji" viršžmogiai, todėl viską ir galintys atlikti: ir už save ir už juosius. Gal ne taip? O iš kur katalikuose tasai amžinas lozungas atsirado, butent: "kam man mokytis, juk kunigui nebūsiu!... Bet mums ima labai nuostabus juokas, kada kunigai, žinantieji savo pasekėjū nežinę, nerausta iš gėdos, ir visa gerklė šaukia, buk tik jųjū žmonės viską "gali", o čia nei spautuovės darbų atlikti negali. Bet dar vieno dalyko negaliu palikti nepastebėjus, tai juokingo minimo kunigo užsi-laikymo ant scenos ir jojo vartojamų mojavimų bei gestų. Ir taip: visų pirmą užsiikiša ranką už apikaklės, lyg kad norėdamas ką tokio iš kaklo bei gerk-lės išspausiti, paskui sumojuoja rankomis, lyginai kudiķis rodydamas "kačiutę", takšt! ir jau tą ar kitą klausimą ir "išaiškino"... Pavyzdin, kada "išaiškino" kas tai per viena toji jojo atstovaujama sąjunga ir koki josios "principai", tai tik sumojavo ore, ir sako: "Nu, joj rupinsis darbininkų apšvieta, platinis dvasiška maistą ir... rupinsis dvasios reikalais... Žiūrės, kad josios nariai pildytų dvasios reikalus (supraskite religiškas pareigas), nu ir... ir taip toliau...". Tai tau ir "darbininkiška" sąjunga ir josios "principai"!... Taip tai šis "apaštališkas" "oratorius" "rišo" ir "aiškino" įvairius "visuomenės" ir "darbininkų" klausimus.

Nors, aplamai imant, kitų srovių žmones nešmeižė ir nekoliojo, tačiau prie pabaigos vis-gi "neuzmiršo" socialistus pasikrystyt į "cicilikus ir "socialistus" ir juosius prilyginti prie Krako — Montvydo plauko žmonių.

Po prakalbų buvo organizuojama minimos sąjungos kuopa. Prisirašė dvilyka parapijonų, arba pasak Kemešio, "praktikuojančių katalikų", nesa kitoki — nebereikalingi bei nepageidaujiami...

Išėinant iš svetainės — rusies, pilnos grindis matėsi priklotos sklypais sudraskyto (vaikų) "Darbininko". Mano vienas draugas pastebėjo: "Ar matai, Jonai, kaip semia iš "Darb." sau "dvasios maistą"?". Kitas dar pridurė: "Ir gerai, kad jie taip skaito! Veikia pastos "praktikuojančiais katalikais"... Nepraktikuojas.

NEW HAVEN, CONN.

Tautininkai veikia.

Apie pabaigą kovo mėnesio įvyko TMD. 14 kp. prakalbos. Kalbėjo p. J. O. Širvydas tarp kita ko pasakė: "Katalikų tikyba yra tarptautiška, socializmas yra tarptautiškas, kuris taipgi rūpinasi žemosios klesos, butent proletariato reikalais. Mums, lietuviams, butinai reikia turėti kokią siekį, koki idealą, kuris mus

visus, kaip tai: katalikus, socialistus, demokratų ristių bei vienyty ir vestų prie tikslo. Dabar yra naujai suorganizuota ALTS. Jos politika bei idealas — tai visas kitas lietuvių sroves suvienyti į vieną branduolį, branduolį tautiškumo, iš kurio išaugtų laisva Lietuva."

Toliau p. Širvydas kalbėjo ir apie Europos karę. Kalbėdamas apie karę štai ką pasakė: "Pirmas mūsų principas — tai žmoniškumas. Mūsų pareiga, nežiurint tautos, tikybės, politikos skirtumų, išpildyti žmoniškumo principą, t. y. gelbėti žmones nuo karės nukentėjusius. Antras mūsų principas, mūsų tautos pareiga, išgauti Lietuvai autonomiją. Trečias mūsų principas — tai apšvieta. O apšvieta platina TMD."

Nesenai TMD. kuopa buvo surengusi balių, nuo kurio gavo pelno apie \$32.00. Balandžio 7 d. susirinkime nutarta pridėti prie p. Širvydo prakalbų aukų 6 dol. su viršum, sudaryti \$25.00 ir pasiūsti L. G. F.

Dabar TMD. 14 kp. kviečia kalbėti p. St. Šimkų.

Protestų epidemija.

Lietuvių Kliubas, kuris paaugavo L. Š. F. \$100, savo balandžio mėnesio susirinkime išnešė protestą prieš L. Š. F., kad jis surinktus pinigų del nukentėjusių nuo karės laiko bankuose, o nesiūnia į Lietuvą badaujan-tiems žmonėms. Susirinkimas buvo triukšmingas. Socialistai rėkė, kad nėra tinkamos vietos kur siūsti. "Liet. Draugija nukentėjusiems del karės šelpiti" esanti klerikaliska. Tautininkai nurodinėjo, kad Lietuvoje žmoneliai, bent džiūma jų, karšti katalikai ir be kunigų niekur neapsieina. Mums nesvarbu kokios pakraipos draugija ten nebūtų, bile tiktai ji šelpia žmones. Mūsų pareiga yra gelbėti Lietuvos žmones nežiurint, kad daugumas jų klerikalai.

ALTS. kuopa nutarė išnešti protestą prieš kun. Kemešį, už ką jisai išskiria iš Sandaros Šliupą, Rimką, Račkauską.

Sandariečių kuopa auga.

ALTS. kuopa auga, kaip ant mielių. Praeitam susirinkime kuopa turėjo 55 narius. Dabar, balandžio mėnesio susirinkime pasirodė, kad kuopa turi jau apie 70 narių. Priegtam dar yra kalbama, kad Naujosios Anglijos sandariečių organizatorius mok. M. Šalčius greitai kalbės New Haven. Be to-gi, Dr. Šliupas Naujosios Anglijos maršrutą pradės nuo New Haven. Būtų gerai, kad kuomet tuodu gar-sų kalbėtojai kalbės čia, kad ir apielinkės kolonijos nepamirštų surengti prakalbų pas save.

ATLS. 10 kuopa rengia ant 14 d. gegužio vakarienę. Manoma su kviesti daugiau svečių iš apielinkės, butent sandariečių, kad geriau susipažinti ir bendriau veik-ti.

Mikas Stakėnas.

ATHOL, MASS.

Retai kada tenka pamatyti ži-nutę "Ateityje" iš mūsų miestelio, tarsi čia lietuvių nei nebūtų. Bet taip nėra. Pagal miesto didumą, čia yra gana didelė lietuvių kolonija, nes dešimtas nuošimtis visų gyventojų yra lietuviai. Bet kodėl nėra žinių iš šios lietuvių kolonijos? Tam, žinoma, yra savo priežastis, butent čia yra klerikalų drutvietė. Vis-kas randasi klerikalų rankose ir per tai kitokios pakraipos ar pakraipų laikraščiams čia sunku prasiplatinti ir jų skaitytojams sunku užsilaikyti, nes dvasiškas "tėvelis" per savo cenzūrą kito-kių pakraipų laikraščių neperleidi-žia, o šeiminkės tokių įnamių tikslas neatsieks. Kai kurie žmo-nės paaukavo tam tikslui p. \$20.00 ir daugiau, užlaikė gam-puikią svetainę ir tt. Bet "tėvelis" drumzdė vandenį ir var-žuveles į savo dvasišką būklę, kas jam ir pasisekė.

Yra čia taipgi ir "Blaivininkų" kuopa ir pats "tėvas" sa-keis esąs "didelis" priešas girtuok-lystės. Bet kada Liet. Apšvietos Ratelis parengė diskusijas prieš balsavimą už salinių atidarymą ar neatidarymą temoj: "Ar au-dingis svaiginantis gėrimai, ar ne?" ir nuėjo pp. J. Kavaličia ir Kaladzniskas paprašyti, kad pa-garsintų apie tai bažnyčioj, tai "tėvelis" griežtai atsisakė tai padaryti.

Toliau, kada L. S. ir D. dr-ja

(500), tai ištikrųjų sunku vent, jeigu nenori prieš nepa-lias išryto nueiti į bažnyčią, ku-gu tik to nepadarysi, tai bus busi apšauktas "ciciliku" ir tokiu "istu".

Šioj kolonijoj yra daug ži-ųjų lietuvių, bet kas iš jų, jos pačios neprotuoja, o gyvena daugiausia kitų, ypač "dvasi- vadovo" protu. Devynios me- ginos iš šio miesto išvažiuo- cagon — šv. Kazimiero vieno- gaus, kad tik kokiū nors būdu panaikinus tą draugiją, bet nie-ko vargšas nelaimėjo, nes Lie- tuvos Sunų ir Dukterų draugij- kaip gyvavo, taip ir dabar tele- gyvuoja ir veikia kuogratine- siai. Lietuvos Sunų ir Dukter- draugija turto turi į \$700.00- narių apie 80 ir visi garbės ve- ti žmonės. Bet kodėl kunigai- taip pyksta ant josios? Gi už- kad ji yra suorganizuota ant- tautiškių pamatų ir kad su tip- nieko bendro neturi. Todel bi- bamoji draugija stovi jam kas- lu gerklėje ir tik todėl jis ve- prieš ją bauria agitaciją. Ji- jau atitraukė nuo draugijos ap- 60 nusipratusių, neapsišvietus- žmonių. Maža dar to, jis ne- krikštyja Lietuvos Sunų ir Du- terių draugijos narių vaikų, ne- priima išpažintinų tų narių, kum- norėtų eiti, nei eidamas kalbėd- neužina pas josios narius. Ne-ėjus su kokiū reikalu, liepia pa- sirašyti, jog atsisakys būti na- riu L. S. ir D. draugijos. Ta- čiau tie nariai yra jam geri, tie- rie priklauso prie anglijų dra- gijų, kaip tai: "Eagle", "Moon" ir kitų.

Taip-pat elgiasi ir su S. L. A. 117 kuopa. Daugumas moter- lių, kurios per 10—15 metų be- vo S. L. A. narėmis atsisakė na- jo, nes, sako, "kunigėlis per- pažintį klausė, klausė ir jei pri- guli prie SLA. ir L. S. ir D. dr- jos, tai negauni išrišimo". Čia buvo susitvėjęs Lietuvių Apšvietos Ratelis, kuris įsteigė vakarinę mokyklą, kur išgul- džio šiuos dalykus: lietuvių ir anglų kalbos ir jų rašybos, lie- tuvių istoriją, geografiją, arit- metiką ir pilietysės teises. Na- juk rodos, kad kiekvienas tur-ėtų paremti tokį šventą darbą ir rodos, kas gi galėtų buti ant- tiek nesąžiningu, kad tokiam darbiui kenkti. Bet vyčiai uždė- jo savo nariams po 50 centų bausmės, jeigu kuris iš jų nueis ant Ratelio parengto vakaro. Ku- nigas kas nedėdienį "pagridu- vo" "gražiausiais" žodžiais ir vardais žadėdavo iššaukti tuos, kurie išdrįs lankyti. Perti- tas praklinus sumanymas, pra- tasis darbas turėjo žlugti sau- tikslu neatsieks. Kai kurie žmo- nės paaukavo tam tikslui p. \$20.00 ir daugiau, užlaikė gam- puikią svetainę ir tt. Bet "tė- vas" drumzdė vandenį ir var- žuveles į savo dvasišką būklę, kas jam ir pasisekė.

Yra čia taipgi ir "Blaivininkų" kuopa ir pats "tėvas" sa-keis esąs "didelis" priešas girtuok-lystės. Bet kada Liet. Apšvietos Ratelis parengė diskusijas prieš balsavimą už salinių atidarymą ar neatidarymą temoj: "Ar au- dingis svaiginantis gėrimai, ar ne?" ir nuėjo pp. J. Kavaličia ir Kaladzniskas paprašyti, kad pa- garsintų apie tai bažnyčioj, tai "tėvelis" griežtai atsisakė tai padaryti.

Toliau, kada L. S. ir D. dr-ja

laikė ap- nuo atgav- tē p. M. F- terio, Mas- dėja, tai i- dėjęs ir s- prisidėti, gai, nes- daryti ge- šliubo gy- gerai žino- šliuba ba- nesigalėj- už ką pat- už geleži- Susitvė- Kliubas, smerktas- Balandi- gana įdon- kurie pa- nuo kuni- išlaidas. nepatiko, "smerteln- žmonėms, ir reikala- tos. Ki- regėjo, žmogaus- ką Dieva- kurie jo l- smumas- jeis tena- lyti, kad- singai el- skaitų". ti, o dav- Atholo- kad areš- stovi tuc- lig rapor- rikonai (jau atitra- cuzų ir l- Lietuv- į pataisc-

JAU

M

2. Apsive

Prae- Bebelio i- Kad supi- gos, turi- tikslą, t. Čia, Apsivedi- 1) kad a- bėtinę gyv- laimingę- naują žn- mo tikslą- tarpusav- laimėmis- yra kaip- das didė- tėvai gal- vaikai sv- reikaling- apšvede- vaikų sv- drabužių- sunkeny- Žmo- lys nuo (vai, toki- tėvai p- ir bloga- Yra ligi- liga) ir- ba stači- užgimd- mo, kad- lengvai- nors ir- liai, art- kad did- paleisti- sveikų- labai d- mių. Č- gas tėv- šių žod- kų par- moksl- ainius. metų v- didelį

laikė apvaikščiojimo 10 metų nuo atgavimo spaudos pasikvietė p. M. Paltanavičių iš Worcesterio, Mass., „Am. Lietuvio“ leidėjas, tai musų „tėvas“ buvo žadėjęs ir su savomis draugijomis prisidėti, bet išėjo visai priešingai, nes pats ėmė priekaištus daryti gerb. M. P., buk tas be šliubo gyvenęs, nors visi gana gerai žino, kad p. M. P. yra ėmęs šliubą bažnyčioje. Bet kunigas nesigailėjo biauaraus šmeizimo, už ką pats būtų galėjęs atsisėsti už geležinių grotų.

Susitvėrė Lietuvių Piliečių klubas, bet ir tas likosi pasmerkta kaip „bedieviškas“.

Balandžio 2 d. išėjo eikštėn gana įdomus dalykas. Mat, kai kurie parapijonai pareikalavo nuo kunigo atskaitų už įvairias išlaidas. Tas tai klebonui taip nepatiko, kad „suteikė“ net „smertelą grieką“ tokiems žmonėms, kurie drįsta manyti ir reikalauti nuo kunigo atskaitos. Kunigas sako: „Nei akis regėjo, nei ausis girdėjo, nei žmogaus liežuvis gali apsaityti, ką Dievas žada tiems žmonėms, kurie jo klauso ir koks bus linksmumas susijęs tenai; bet ne įties tenai tie, kurie drįsta mislyti, kad kunigas su jais neteisčiai elgiasi ir reikalauja atskaitų.“ Čia vieni pradėjo juoktis, o davatkos verkėti.

Atholo lietuviai gali pasigirti, kad areštavimo rekorduose jie stovi tuojau po amerikonių. Sulig raporto, areštuota: 124 amerikonių (?), 48 lietuviai, 20 francūzių ir kitų po keletą.

Lietuvių vaikų daug išsiunčia į palaisos namus tai už vagys-

tes, tai už kitokius blogus darbus.

Čia nėra nei vieno lietuvio nei lietuvaitės (iš čia gimusių), kuris būtų pasiekęs augštesnio mokslo už pradinės (viešosios) mokyklos mokslą.

Girkautų Antanas.

PITTSBURG, PA.

Juda, kruta visas Pittsburghas su savo apielinkėmis, laukia SLA. ir TMD. seimų, kurie bus ateinančią vasarą. Seimų rengimo komisijos laukia savų susirinkimų, svarsto, taria, kad tik viskas būtų kuogeriausia, kuogeriausia. Plačioji Pittsburgho publika laukia seimų su nekantrumu. Visi dabar tik ir kalba daugiausia tikrai apie seimus. Arba, tarp jaunų vaikų, gyvenančių toliau nuo Pittsburgho, girdėtis tokios kalbos: „Imsiu vakacijų per visą seimą ir dalyvausiu seimo iškilinėse, nes tai didelė mus tautiška šventė — tai lietuviškas 4-tas „džiulėjus“...“

Teatrininkai mokinaisi, stengiasi, daro repeticijas, kad tik kuogeriausia pasirodžius delegatams ir svečiams.

Dainininkai ir-gi nesnaudžia, ir-gi juda, kruta, ypač darbuojasi „Birutės“ choras su savo vedėju p. J. Grajausku, kad gražiau per seimo iškilmes skambėtų dainos.

Žodžiu, visi ir visur su didžiausiu džiaugsmu ir pasiryžimu bei pasišventimu darbuojasi, kad tik kuogeriausiai pasirodyt Pittsburgho apielinkės lietuvių šventėje.

Darbuojasi ir musų „praba-

čiai“. Kuomet komisija kreipėsi prašydama, kad ir bažnytiniai chorai dalyvautų iškilinėse, tai po ilgų trukčiojimų ir neaiškių gautų sekančius paaiškinimus: 1) Kunigas Sutkaitis: „Jeigu aš savo chorui pavelsčiau per seimą dainuoti, tai mane apsilankę kiti kunigai tarkuotų.“ 2) Kunigas Vaišnorius: „Aš nieko neturiu prieš tai. Žinokitės su vargonininku.“ 3) Bažnytinis chorų dainininkai gi maž-daug taip atsakė: „Norėtume, bet bijom „išgarsinimų“ bei dar ko blogesnio“....

O dainininkų tėvai, SLA. nariai sako: „Musų sunums bei dukterims nevalia... jie negalims pasitarnauti nei dailės srityje... Bet taip visados negalės but. Turės but galas panašioms bosavimams...“

Galop reikia pasakyti, kad daugumas dainininkų, aktorių-mėgėjų, deklamatorių, muzikantų ir kt. dailės srityje veikėjų nežiuri jokių kliūčių, bet savo darbais gana gerai remia rengimą ir kelia pittsburgiečių lietuvių vardą savo pavyzdingu pasišventimu ir darbu, ką apvertins S. L. A. ir T. M. D. Seimai, tautiškos lietuvių šventės svečiai.

Reporteris.

NORWOOD, MASS.

Pastaruoju laikų pas mus labai įėjo ir madą rengti draugiškas vakarienes. Neturiu noro tų vakarienių kritikuoti, nes jos niekam nekenkia. Bet tikrai apgailestauju, kad daugelis mūsų žmonelių tokių vakarienių labai geidžia ir net mato kokią ten svarbą. Balandžio 2 d. bu-

vo L. S. S. 133 kp. surengta vakarienė, žmonių buvo gana daug. Be žaislų, buvo ir aukos renkamos politiškais kankiniams; suaukavo 4 dol. su centais. Tas pagirtina, bet tikrai reikia pastebėti, kad kaipurie draugai nelabai dženteloniškai apsieina. Reikia žinoti, kad tokių vakarienių rengimo mados paimta nuo džentelonių ir inteligentijos, todėl jeigu darbininkai nori panašias vakarienes rengti, tai turi stengtis išmokyti ir mandagiau bei pavizingiau pasielgti. Reiškia, bukime daugiau rimti, negu vaikiški.

Girdėjau, kad po vėlykų įvykų kita tokia vakarienė, surengta Šv. Katrinos moterų dr-jos. Aš nenoriu stabdyti tų vakarienių srovės, bet tikrai pastebėčiau, ar nepraktiškiau išėitų, kad namie pavalgytume, o į svetainę susieitume tikrai draugiškai pasikalbėti, arba pasilinksinti.

Suvalgęs vakarienę.

MONTELLO, MASS.

„At.“ Nr. 40 tulas Montelietis labai neteisingai aprašo vyrų ir moterų draugijos „Vienybės“ atsiradimą. Jis rašo: „...Apie du metai atgal nekuriu iš socialis- tu suorganizavo „Vienybės“ dr-stę, kurią turi po savo įtekme ir kontrole.“ Be to, p. M-tis įtaria „Vienybę“ panaudojime pp. M. Šalčiaus ir A. Rimkos, kaip tautiškų kalbėtojų, draugijos vardo pakėlimui ir tt.

Budamas kalbamosios draugijos nariu (šiuo metu tarp valdybos nariu — pirmininku), priverstas esu užginčyti tą melagingą p. M-čio aprašymą.

1. „Vienybės“ užmanytojai buvo ne socialistai, bet visai kitokių pažiūrų žmonės. Prie tvėrimo tarp 17 ypatų buvo vos tik 3 socialistai. „Vienybės“ su- tvėrimui dauguma socialistų buvo net priešingi, aiškindami, kad tvėrimui laikas nepatogus (mat, buvo streikas).

2. Neteisybė, jog „Vienybė“ yra socialistų kontrolė ir globoj; iš socialistų prie dr-jos priklauso vos apie 10 ypatų, kuomet draugija turi narių apie 200.

3. „Vienybės“ dr-ja užkvieta pp. Šalčių ir Rimkų kalbėti ne delto, kad pakelti savo vardą, nes jos vardas nebuvo nupuošęs, bet kad gauti daugiau narių, kas kiekvienai draugijai bei organizacijai reikalinga. Pažymėtina ir tas dar, kad rengimui prakalbų komisijoj niekuomet nėra buvę socialistai, bet kitokių pažvalgų žmonės, kurie pagal savo išmokavimą bei supratimą ir kiedavo kalbėtojus. Tad kaip-gi čia socialistai galėjo ką-nors „gudravoti“?

Beje, į „Vienybę“ atdaros durys del visų lygiai, by tik sveikas ant kuno ir dvasios, nežiurint kas jis nebutų — socialistas, tautietis ar kitokis.

Prie užbaigos turiu pasakyti, kad jau p. M-tis serga socialfobijos liga, tai te sau serga, bet geistina, kad nesikabinėtų ir nešmeižtų draugijos, kuri neprašo jokių malonių nei nuo socialistų nei tautininkų, bet valdosi savaimė ir turi savo „čarterį“.

H. Stankus.

SAN FRANCISCO, CAL.

Pranešimas.

Tik-ką susitvėrus SLA. kuopa No. 106 mieste San Francisco, visuotiname susirinkime 12 d. kovo, galutinai nutarė rupintis lietuviais-pabėgėliais, atvažiuojančiais per San Francisco uostą.

Surinktos valdiškose emigracijos draugijose žinios parodo, kad karės laiku San Francisco uostą atvažiuojo apie 200 liet., bet tik mažą dalelę lietuvių pasivadino, nes, nėsant lietuviškos dr-jos, jie prisimesdavo svetimtaučiais; pastarieji nekuriems pagelbėjo...

Kad išgelbėjus savuosius nuo ištautėjimo ir vargo, Lietuvių draugija šiuo metu kreipiasi prie lietuvių visuomenės Amerikoje ir draugijų, kurios šelpė Imigrac. Draugiją Newark, nes jaunutė San Francisco Lietuvių Draugija viena neišgali gelbėti savuosius.

Kuopa išsirutino iš valdžios leidimą savo atstovui, kuris galės užėiti ant pribuvusių laivų sutikti lietuvių.

Money orderius rašykite kasieriaus vardu, — V. Akromovich, 1971 Hovard St., San Francisco, Cal. Visokiais reikalais ir apie atvažiuojančius kreipkitės prie sekretoriaus: K. Norkus, 2121 California St., San Francisco, Cal.

Komitetas: —

Pirm. — J. J. Adamas,

Pirm. pag. — J. A. Sawisky,

Sekr. — K. Norkus,

Izdo globėjai: J. Pagee, J. Doykus, J. Bolinsky.

JAUNIMO BALSAI.

MEILĖ IR APSIVEDIMAS.

(Žiūr. „Ateities“ Nr. 21)

2. Apsivedimo tikslas ir Bebelio bei Vyduno pažiūros.

Praeitą kartą buvo plačiau išdėstyta Bebelio ir Vyduno pažiūros į apsivedimą. Kad suprasti, kiek jos teisingos ar klaidingos, turime pirma pasistatyti apsivedimo tikslą, t. y. kam žmonės veda?

Čia, regis, dviejų atsakymų būti negali. Apsivedimo tikslas yra ir gali būti dviejopas.

1) kad apsivedantieji žmonės kitam pagelbėtų gyventi ir tuomi abudu savo gyvenimą laimingesniu padarytų ir 2) kad išauklėtų naują žmonių kartą. Vyriausias apsivedimo tikslas yra pirmasis, t. y. apsivedusiųjų tarpusavio pasigelbėjimas, laimėjimas ir nelaimėjimas pasidalinimas ir t. t., antrasis gi yra kaip neįsivengiamas ir naudingas priešas didesnei laimei atsiekti. Bet kadangi tėvai gali būti laimingi tik tuomet, jei jų vaikai sveiki, dori ir visa kuo jų gyvenimui reikalinga aprūpinti, tad savaime iškyla apsivedančiųjų žmonių pareigos: rupintis vaikų sveikata, auklėjimu, sveiku maistu, drabužiais ir t. t. Bet čia tai ir atsiranda sunkenybių.

Žmonių jau senai pastebėta, kad „obuolys nuo obels toli nenusirita“ ir kad „koki tėvai, toki ir vaikai“. Mokslo patirta, kad tėvai perduoda vaikams ne tik geras, bet ir blogas savo dvasios ir kuno ypatybes. Yra ligų, kaip štai, džiova, sifilis (blogoji liga) ir k. t., taip-pat proto ligos, kurios arba stačiai pereina nuo vaikų tėvams, arba užgimdami vaikai buna taip silpno sudėjimo, kad tomis arba ir kitomis ligomis labai lengvai užsikrečio ir tuoj numiršta, o kiti nors ir gyvena ilgiau, bet buna arba paliegėliai, arba bepročiai ar kt. Taip-pat patirta, kad didžiausi prasikaltėliai, žmogžudžiai, paleistuviai irgi dažniausia paeina iš nesveikų tėvų arba bočių ir savo kune turi labai daug išsigimimo (degeneracijos) žymių. Čia ypač daug prisideda paleistuvingas tėvų gyvenimas, girtuokliavimas ir t. t. Šių žodžių rašytojui vienoj auklėjimo dalykų parodoj teko matyti vieno Šveicarijos mokslininko tirinėjimus apie vienų tėvų ainius. Tie tėvai gyveno prieš porą šimtų metų viename Šveicarijos sodžiu ir buvo dideli girtuokliai. Ligšiolei jų ainių ilgiau

gyveno arba gyvena apie porą šimtų žmonių, bet tik apie penkta dalis jų buvo žmonės kaip reikia, o kiti visi arba paleistuviai, arba žmogžudžiai, arba kitokie nusidėjėliai, o kad ne tai bepročiai, paliegėliai ir t. t. Apskaityta, kad vien tik tų tėvų ainių teismui, gaudymui, kalėjimuose laikymui, gydymui ir t. p. įvairios valstybės jau turėjo išleisti apie 15 milijonų rublių, nekalbant jau apie tai, kiek jie dar žmonių nužudė, nuskriaudė, užkrėtė ligomis ir t. t.

Teisybė, ir iš sveikų, negirtuoklių bei dorų tėvų užgema paliegėlių ir buna nedorų vaikų, taip-pat ir iš ligonių, girtuoklių, blogų tėvų buna sveikų, blaivų, dorų vaikų. Bet čia visuomet turime atsiminti, kad mes vaikams galime perduoti ne tik tai, ką patįs turime, bet ir tai, ką mes iš savo tėvų ir tėvų tėvų esame paveldėję. Ir Šv. Rašte visai teisingai pasakyta, kad už tėvų nuodėmės turi dar mėtavoti devintos eilės vaikai.

Reikia žinoti, kad tėvų ypatybės — blogos ar geros, kenksmingos ar ne kenksmingos — labai dažnai atsiliepia ne tuojau, ne pačiu, bet kelias eiles, o kartais ir net keliolika eilių praleidus. Taip, padėkime, tėvas buvo girtuoklis, sunus gi ir anukas buvo žmonės blaivūs, sveiki, bet ta protėvio ypatybė — girtuokliavimas — gali atsiliepti trečioj ar net ir tolimesnėj eilėj. Toks paveldėjimo ypatybių paveldėjimas vadinasi atavizmu. Tinkamai beaulekiant, „bekryžia-vojanč“ (bemašiant) galima geras ar blogas kuno ar dvasios ypatybes visai panaikinti, dar labiau padidinti ar naujas sutverti.

Apskritai, galima sakyti, kad jei iš sveikų tėvų užgimsta 5 vaikai ir iš jų vienas buna paliegėlis, tai iš nesveikų tėvų bus 4 paliegėliai ir tik vienas sveikas.

Šitai žinodami, prisžiūrėkime Vyduno ir Bebelio pažiūroms. Vydunas sako, kad „toj tautoj užgimtų prakilniausieji žmonės, kurios moteris taip skaisčiai gimdytų“, kaip Viršulienė, kuri, kaip matėme pirmiem viršulien metam praslinkus po vyro mirties ir dar jauzdamos nesveika („budavė, lyg mirtis ją nuolatos plėšianti iš gyvenimo“), netikėtai prie jų susieina su visai nepažįstamu vyru, iš ko ir gema paskui kudukis.

Bet ar tas Vyduno tvirtinimas sutinka nors per nago juodumą ne tai jau mokslo patyrimais, bet su paprastos žmonių doros įstatymais?

Reikia abejoti. Ir net jeigu šių dienų doros įstatymus ir atmesti, kaip „atgyve-

nusius savo dienas“, tai kame bent dalelė užtikrinimo, kad nesveika jauzdamos Viršulienė tuo-pat budu negalėjo susieiti su koku džiovininku, bepročiu, sifilitiku ir vietoje „spindančio“ Gervydo pagimdyti paliegėlį ir į žmogų nepanašų raumenų gabalą? Teisybė, Vydunas kalba ir apie „slėpiningsus įsakymus“ ir apie „gyvybės šviešą“, kuria buvo apsiaustas tasai vyriškis ir apie jo jausmą, kad tik buvęs gyvybės įrankiu ir kitus įvairius vieno ir kito „šventus jausmus“. Bet tokius-pat „įsakymus“ ir jausmus visuomet gali įsivaizdinti kiekvienas šiaip doras arba kad ir ištvirkėlis, vienok tai dar nereiškia, kad per tai tas jo pasielgimas būtų „šventas“ ir pražutų visi jo kuno trukumai (jei dvasios trukumų ir nebutų) ir kad jis savo vaikams neperduotų, pav., džiovos ar beprotybės diegų.

Čia nieko nepaaiškina ir antrasai Vyduno paveikslas, kame jis jaunavedžiams susieiti neduoda net ištisus metus. Jaunosos žodžiai, kuriais ji bara savo vyrą, puikus ir išmintingi. Bet iš Vyduno paduoto paveikslas mes visai nematome nieko, kas rodytų, jog jauniejį po metų buvo kitoki, sveikesni, kaip pirmą dieną po šliubo, nes vienas pasakymas, kad „jautėsi lyg pašventintu“, čia dar, nieko nei pagerina, nei paaiškina. Tuo labiau, kad žinoma, jog niekas taip žmogaus greitai nesuklaidina, kaip jo paties jausmai, jei jie prout nekontroliuojami. Galų-gale daleiskime, kad visa tai, ką Vydunas ten parašė, ir gyvenime gali atsitikti, t. y. gali būti tokių žmonių, kurių prakiltis mintis, meilė ir t. t. viską gali pašalinti ir jausmai neapgausti. Bet kas atsitiktų, jei visos mūsų ukininkės, miestų ir sodžių darbininkės taip-pat tokius jausmus turėtų, kaip Viršulienė, ir jei jos, mylėdamos ir savo omenį turėdamos vien tik mirusius jų mylimuosius, taip-pat atsiduotų kiekvienam pasitaikiusiam nepažįstamam vyriškiui, kaip tai padarė Viršulienė? Kas ir kaip augintų jų tuos taip „skaisčiai“ gimusius vaikus, nors jie ir du kartu taip spindėtų, kaip Gervydas, ir būtų kelius kartus panašesni į jų motynų mylimuosius, negu Viršulienės kudukis? Arba vėl ar plačios žmonių minios gali taip gyventi ir savo dvasią taip „auginti“, kaip Vyduno nupiešti jaunavedžiai, kuriems šiaip viskas ėjo, kaip sviestu patepta? Ir man rodos, kad jei Vydunas būtų nusileidęs iš savo svajonių debesyno ant žemės ir nebutų norėjęs kaip-nors praplatinti savo niekuo nepama-

tuojamos teorijos, kad numirusių žmonių dvasia vėl gali įeiti ir apsireikšti kitą kartą kitame žmoguje, tai jam nebutų reikėję nei Viršulienės maudyti šaltame jūrų vandenį nei kitų gana pavojingų mėginimų bei prietikių.

Dabar dar pažiūrėkime, ko verta Bebelio nuomonė. Bebelis net pabrėždamas sako, kad „lyties jausmų patenkinimas yra lygiai toks-pat kiekvieno žmogaus asmeninis dalykas, kaip ir kitų gamtos reikalavimų“, t. y. noro valgyti, miegoti, rėdintis ir t. t., ir kad apie tai niekam „apskaičios išduoti“ neprivalo. Iš pirmo žvilgsnio ši nuomonė kai-kam gali pasirodyti labai teisinga ir išmintinga, nes, ištikrųjų, gali pasirodyti, kas gi kam galvoj, kaip ten kas elgiasi lyties dalykuose, kad tik tai niekam nekenkia, ir kaip vyras taip ir moteris iš liuosos valios ir abudu susitarę tai daro. Bet čia tai ir pasirodo visas Bebelio pažiūros klaidingumas. Juk iš lyties santykių buna peskmių, t. y. tuomi remiasi jaunųjų kartų gerovė ir žmonijos ateitis, tai jau vien delto mes negalime nesirupinti, kaip kas ten lyties dalykuose elgiasi; beto būtų tai neišmintinga dar ir todėl, kad, kaip mes žinome, kiekvienas žmogus savo pasielgimais duoda pavyzdį kitiems, ir paleistuvingas atskiro žmogaus gyvenimas kenksmingas ir jam pačiam (ardo sveikatą) ir kitiems. O kuomet dar moteris su vyru susineša ir gamina jaunąsias kartas, tada visuomenei nagali nerupėti, kas užgims ir užaugs: bepročiai, paliegėliai, žmogžudžiai ar dori, sveiki žmonės. Net ir paties Bebelio nuomonės laikantis, negalima sakyti, kad vyro ir moters ryšys būtų tik „grynai asmeninė sutartis“ ir kad niekas į tai kištis neprivalytų. Teisybė, mums nerupi ir mes neturime teisės uždrausti kam-nors valgyti ar gerti, ko jis nori. Bet jei mes pamatysime, kad žmogus pats geria nuodų arba kitiems nori duoti, tai, nežiūrėdami jokių teisių, atimsime iš jo nuodus ir nei pačiam gerti nei kitiems siulyti neduosime. Tas pats ir lyties dalykuose. Kadangi negali būti lyties susinešimų, kurie neturėtų šiekios ar tokios įtekės į visuomenę, tai ir apyskaita iš jų išduoti visuomenei reikalinga. O tam reikalinga ir tam tikrų visuomenės pripažintų ir sulig šių dienų geriausio išmanymo su-taisytų įstatymų, kurių ir privalo kiekvienas prisilaikyti.

Bet apie pačius įstatymus ir kitus reikalus pakalbėsime dar vėliau.

"Ateitis"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Ketvergias, Balandžio (April) 13 d. 1916.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antraštu. Rankraščius Redakcija taiso ir trumpina sulig savo nuožiūra. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

VAIKŲ SKYRIUS bus įvestas "Ateityje" nuo šių velykų. Vaikučiai — o ir šiaip skaitytojai — ras smagaus pasiskaitymo. Jau dabar turime keletą raštelų, parašytų pačių mažųjų.

Kviečiame visus — mažus ir didelius — bendradarbiauti vaikų skyriuje. Rašykite apsakėles, pasakėles, myslis, uždavinius ir kt. Viskas bus gražiai ir su padėka priimta, pataisyta ir, jei tinkama, išspausdinta.

Rašykite visi ir apie viską!

REIKIA neužmiršti ir nuolat platinti "Ateitį".

YRA tokių žmonių, kuriems jeigu kas nors viename numeryje nepatiko, tai pyksta, urzgia ir grąšina — nustosią laikraštį platinti arba net skaityti. Neišmanymas. Jeigu laikraščio Redakcija ar Administracija už panašius dalykus imtų ant skaitytojų ar prenumeratorių pykti ir taipgi apskelbtų "streiką" — tai kas tada atsitiktų?

NEI NESAPNAVOM, kad Brooklynan suvažiuosiemis sandariečiams mes butume buvę brangesni už jų pačių reikalus. Net ir rezoliucijas išnešė! O kad jie būtų bent pusę tiek laiko pašventę apkalbėjimui "Brooklyn", kiek kalbėjo apie "Bostoną" — kiek būtų pasimokinę!

PRABILO APIE LIETUVĄ.

Kas skaito anglų dienraščius, tas praeitą savaitę galėjo nekartą pastebėti Lietuvos ir lietuvių vardą. Ir tai ne kokiam užkampy ar redakcijos laiško skyriuje, ne pačių lietuvių inspiaruotose straipsniuose ar apmokamuose skelbimuose, kaip tai karės pradžioje buvo laikurių svajojama ir mėginama daryti, bet pirmuose puslapiuose, žymiausiose vietose ir net pačių didžiųjų dienraščių editoriausose. Ir šių kalbų svarbumas tuo didesnis, kad čia jau paliečiama ne koks nors nepaprastas atsitikimas arba grynai ekonominiai Lietuvos, kaip šalis, reikalai, bet politikinė Lietuvos ir lietuvių tautos ateitis.

Atsitiko šitas nebe priežastis. Juk kare pradedus pasaulio spaudoje ir valstybių atstovų jei ir buvo pavergtųjų tautų klausimas minima, tai tuomi budavo suprantama vien lenkų tautos klausimas. Lenkams ir rusų, ir vokiečių net oficialiai buvo siuloma "plačiausia laisvė", o lietuviams rusų valdžia ir į "gintarinę" deklariaciją nieko neatsakė ir

laikraščiams draudė net žodį "autonomija" minėti, vokiečių gi (Prusijos) seimas dar kovo 3 d. š. m. jau svarstė klausimą apie Lietuvos kolonizavimą ir germanizavimą, visai neužsimindamas apie lietuvių politikines ar pilietines teises. Dabargi Rusijoje lietuvių laikraščiai jau kalba apie Lietuvos autonomiją, o iš kitos pusės vos mėnesiui praėjus (balandžio 5 d.) Vokietijos kancleris Bethmann-Hollweg Reichstage viešai prabilo apie tautų principą Europoje ir kas mums, kaip lietuviams, svarbiausia — savo kalboje lietuvių klausimą pastatė ant lygios lentos su lenkų ir kitų tautų klausimu. Rusų gautieji smugiai Galicijoje ir Lietuvoje, o vokiečių nepasisekimai prie Verduno ir rusų atsigavimas privertė ir vieną ir kitą pusę prisiminti bei pradėti vilioti ir lietuviams.

Gaila, kad tuo tarpu dar negalime gauti vokiečių kanclerio kalbos stenogramų, ir todėl sunku tikrasis jos turinys perduoti, nes Amerikos anglų laikraščių paduotose telegrafiskose ištraukose yra nemaža neaiškumų, prieštaravimų. Taip, pavyzdžiui, iš Bostono Globe ir Post paduotų telegramų ir kalbos ištraukų galima padaryti išvadą, kad apie lietuvių, latvių ir lenkų kalbėta tik kaip tautos, kurios, vokiečių "paliuosuotos", negali gėruoju būti vėl paduotos reakcinės rusų valdžios jungian. Tuo tarpu Boston Evening Transcript pranešime aiškiai pabrėžta, kad kancleris kalbėjo apie lenkų, lietuvių, latvių, belgų ir flamandų klausimus ir stovėjo už davimą "prognos toms tautos laisvai plėtotis savo individualių ypatybių ribose ir prigimtoje kalboje". Dėl aiškiau šitas principas pabrėžta New Yorko Sun (5—IV), kur kanclerio toji kalbos vieta perduota štai kaip:

"He explained, too, the Government's attitude toward the different small nationalities and races of Europe, Belgian, Lithuanian, Polish and Flemish.

It is doubtly necessary, the chancellor said, to guarantee the peace of Europe after the war, by giving to these races the chance of free evolution along the lines of their mother tongue and natural individuality." Kaip ten nebutų smulkesnė, bet visų laikraščių pranešimai sutinka dviejose pamatinuose dalykuose: kad lietuvių politikinė ateitis klausimas vokiečių kanclerio iš vienos pusės nuo lenkų klausimo atskirta, iš kitos — pastatyta ant lygios lentos su lenkų (sulig laikurių pranešimų — net su belgų) klausimu. Tai svarbus dalykas, o iš vokiečių pusės tai didelis "nusiileidimo" ženklas.

Deja, mes negalime iš tų vokiečių kanclerio žodžių per daug džiaugtis. Negalime džiaugtis pirmiausia del-

to, kad toj pačioj kalboj tas pats kancleris pabrėžė, jog net "naujoji Belgija" — politiškai, militariškai ir ekonomiškai bus mūsų (t. y. vokiečių) rankose". O jeigu taip viešai kalbama apie Belgiją, tai ką gali manyti vokiečių valdžia apie Lietuvą? — Galima dąsprotėti. Po kanclerio kalbos kilusiose debatuose tik vienas socialistų atskirusios mažumos vardu kalbėjęs Haase pabrėžė reikalą duoti pačioms tautoms apie savo likimą spęsti, tuo tarpu kaip visos socialistų partijos vardu kalbėjęs Ebert'as pabrėžė, kad "Vokietija paliuosuotųjų lenkų, lietuvių ir kitų kraštų negali sugrąžinti reakcioniškos Rusijos jungian", gi pirmiau vadinamajai "Bebelio įpėdinis" Scheidemann savo kalboje išvadino "politiškais kudiškais" tuos, kurie mano, jog Vokietijos rubežiai "po tiek aukų" turėtų pasilikti tie patys. Apie kitų partijų atstovus nėra ko nei kalbėti. Spah-n'as nuo centro (klerikalų), Westarp'as nuo konservatyvų, Stresemann (ar Baseremann?) nuo nacional-liberalų ir Payer nuo t. v. "pažangiosios liaudies partijos" — visi giedoja vienu balsu su kancleriu. Ir kuomet už poros dienų Anglijos ministeris Robert Cecil, atsakydamas į vokiečių kanclerio kalbą, ėmė ironizuoti jo paskelbtą "tautystės principą", sakydamas, kad "kuomet vokiečiai (duodami lenkams laisvę), užsimanys suvalkų, tai nepritrūks jiems profesorių, kurie prirodytų, jog tai ne Lenkija, bet Lietuva", — čia jis gana teisingai apibūdino vokiečių apetitus ir jų sugabumą — paimti daugiausia. Roberto Cecil pasaka apie vokiečių profesorius, sugebančius sulig reikalo viską "prirodyti", nėra be pamato. Praeitų metų liepos mėnesį visas šimtas vokiečių profesorių (trap jų Harnach, Delbrueck, Dernburg, Liszt, Sombart Brentano ir kt.) išleido raštą, kuris buvo palaikytas labai "revoliucionišku". Nes ten buvo pasakyta, kad "prijungimas arba aneksavimas politiški nepriklausomų ir prie nepriklausomybės pripratusių tautų — yra smerktinas". Bet gi tie patys profesoriai prie nepriklausomybės "pripratusių" (gewohnt) tautų tuo-kart priskaitė tik belgus. Gi dabar, po kanclerio kalbos, bėpartviškas kai kurių liberalų dienraštis Berliner Tageblatt (kuriam daugelis tų profesorių nuolatos bendradarbiauja) jau aiškina, kad kanclerio taikos sąlygos esą rimtos ir priimtinos (reiškia, su politiška, militariška ir ekonomiška Belgijos ir kt. priklausomybe nuo vokiečių), "kadangi turinyje jos nėra nesutaikomos su memorandumu" to šimto profesorių. Sutinka su kanclerio kalba ir konservatyvų Kreuz-Zeitung, ir nacionalistų Taegliche Rundschau ir kiti Berolino ir ne Berolino vokiečių

vadovaujami organai. Iš šito apsiereikimo išvedimas gali būti tik vienas: jeigu vokiečių kancleris, skelbdamas tautų principą ir jų laisvą pletojimąsi butinu bušimosios taikos sąlygų punktu, — drauge gali reikalauti politiškos, militariškos ir ekonominškos Belgijos, Lenkijos ir Lietuvos priklausomybės nuo vokiečių, ir jeigu toji kalba, kaip vokiečių spauda skelbia, "nėra nesutaikoma" su šimto profesorių memorandumu, pasmerkenčiu "prie nepriklausomybės pripratusių" tautų prijungimą tai, kaip visai teisingai pabrėžia New York Times (9. IV., 1916), yra gana aišku, kad (sulig vokiečių profesorių ir laikraščių) — "Belgijoj, Lenkijoj ir Lietuvoj žmonės "nėra pripratę prie nepriklausomybės".

Tiek iš vokiečių. Bet vokiečiai apie Lietuvos likimą bent ima kalbėti. Tuo tarpu iš "talkinginkų" — rusų, anglų, francuzų — ligšiol mes girdime vien gana vykusius vokiečių prižadų kritikavimus, bet ką jie patys pavergtosioms tautoms apskritai, o lietuviams ypačiai siūlo — tai taip ir nepasako. Rusų valdžia visai tyli. Anglų Cecil ir Asquith puikiai kritikuoja vokiečių kanclerio kalbą dailiomis frazėmis apie tautų lygybę. Francijoj tas pats. Bet ką jie po to "lygybę" supranta, kaip jie tikisi tą lygybę įkūnyti — tai ir nepasako. Laukia, matyt, dar didesnių smugių ir galingesnio pačių lietuvių reikalavimo, paremtų kitų panašių tautų balsais ir spėka.

IŠ LAIKRAŠČIŲ.

5 metai "ant fono internacionalės reakcijos".

LAISVĖ Nr. 28, minėdama savo 5 metų gyvavimo sukaktuves, sako:

"Tie sunkus laikai, kada pačių savęs reikėjo klausies — buti ar nebūti — jau praėjo. Bet sunkmetis dar nepraėjo ir nepraeis. Šiuo metu lietuvių visuomenėje viskas juda — kruta. Daroma naujas apvertinimas visų senųjų vertybių — politiškių ir tautiškių. Stiprėja klerikalai, šaknis leidžia modernasai tautininkų judėjimas ir visa tai dedasi ant fono internacionalės reakcijos. Tokiam momente ypač sunku stovėti prie savo raudonos vėliavos ir likties ištikimais savo seniems, bet vis naujais idealams.

Tačiau, mes norime stovėti ant savo senos sargybos, mes norime vaduoties jau išmėgintos kovos principais ir likties tuom, kuom buvome ir tebesame."

Mes visai neabejome, kad "Laisvė" galės stovėti "prie savo raudonos vėliavos", bet tik tas "fonas internacionalės reakcijos"...

Daro naujus plenus.

DARBININKAS Nr. 41 rašo apie besiatinantį S.L.R.K.A. seimą ir siūlo šit kokius naujus sumanymus:

"Musų nuomone, kad visa tai su laiku pasiekus, reikia: 1) pastatyti ant plačios papėdės agitaciją ir reklamos darbą ir tą darbą gerai sutvarkyti, nesigaišint net ir didesnių pinigų aukų, nes visa tai

kuogeriausiai galės susivienijimui apsimokėti;

2) Įsigyti savo namus, savo spaustuve ir įsteigti savo laikraštį;

3) Imti į savo rankas ateivių globojimą;

4) Sutvarkyti centro kasos reikalus taip, kad susivienijimo išdas nebebutų labdaringa įstaiga, tukinanti atskirus mūsų buržuazus (nors ir labai gerbiamus žmones), bet neštų kuodidžiausią naudą pačiam susivienijimui. Apie visus tuos punktus dar pakalbėsime plačiau sekančiuose "Darbininko" numeriuose."

Aštriai, bet...

AMERIKOS LIETUVIS Nr. 14 paminėdamas p. J. O. Širvydo pakeltą protestą dėl jo ignoravimo Gelbėjimo Fondo, sako:

"Kam pykti už kun. Kemešiaus ignoravimą "Gelbėjimo Fondo" jei patys tautininkai jį pradeda ignoruoti ir dar-gi bandė jo išsižadėti suliedami jį su Tautos Fondu? Daugelis tautininkų kaip ir pačiame Worcesteryje renka aukas "Šelpimo Fondo" ir oficiališkai priklauso "Šelpimo Fondo" skyriaus komitetuose. Tautininkų žmonės pagalios per "Gelbėjimo Fondo" apsileidimą priversti yra rinkti aukas "Šelpimo Fondui". Jei patys tautininkai sandariečiai ignoruoja savo įstaigas, kaip jie gali reikalauti iš kitų, kad juos pagerbtų, kad kiti skaiytusi su jų įstaigomis. Kam pykti ant kun. Kemešiaus, jei jis pasakė teisybę, nors ta teisybė ir labai nemaloni gali būti p. J. O. Širvydai ir kitiems tautininkams, bet tai vis-gi teisybė ir už ją reikėtų būti mūsų tautininkams vien dėkingiems ir pasimokyti iš jo nurodymų ir pradėti naudingesnį darbą, vieton rašinėjus tuščius protestus."

Na, jeigu jau flegmatiskasis "Amerikos Lietuvis" taip įsikarščiauo, tai tik turbut, neišgero. Kun. Kemešis tegul jau nevisur pasakė teisybę, bet gi jis parodė teisybės šviesoje savo ir sau artimųjų politiką...

Ne plyšys, bet siūlė!

SANTAUKA Nr. 14 rašo apie laikurių laikraštį ("Vien. Liet." ir "Tėv.") paleistas kalbas, buk tarp kunigų F. Kemešio ir A. Maliauskio politikos ("Draugo" ir "Darbininko") esąs koks tai "plyšys, ir sako:

"Tas skilimas arba plyšys kokį "Tėv.", o kartu ir visi mūsų priešai mato, kad tik nebūtų stipri siūlė, kuri dar labiau suvienys sulips mūsų jaunus pakrikusias katalikiškas jiegas.

Kaip tautininkai ikišiol dar nežino, ar vokiečiai sukėlė Verduno karę užpuolimo dėlei, ar apsigynimo, taip mūsų priešai nežino mierių ir planų katalikiškos spaudos, kuri pamazū, bet tikrai mezga tinklą bedieviams ir visokios rūšies katalikybės priešams ir atskalinams.

Taigi čia ne skilimas ir plyšimas, bet sulipinimas ir siūlė..."

Mes manome, kad "Santauka" šiame dalyke daugiau numano, nes ji arčiau tų dalykų stovi. Reikėtų stebuklo, kad varnas varnui akį kirstų.

Šimkus lenkų vargonininku.

SAULĖ Nr. 27 praneša: "Musų garsingas lietuviškas kompozitorius muzikas St. Šimkus, kuris neseniai pribuvo iš Lietuvos agytavoti ant lietuviškos dirvos, apėmė subatoje dinstą vargonininko Sv. Kazimiero lenkiskroje parapijoje Shenandoah, Pa. Veliname muso garsingam kompozitoriui ka nuogeriausio pasisekimo naujam dinste."

A. L. T. SANDAROS REIKALAI.

A. L. T. S. Centro Valdybos adresas:

Pirmininkas — R. Karuza, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa. Jo draugas — J. V. Liutkauskas, 164 So. 4th St., Brooklyn, N. Y. Susin. Sekr. — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa. Fin. Sekr. — J. O. Širvydas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Išdininkas — M. W. Bush, 109 So. 5th St., Brooklyn, N. Y. KOMITETO NARIAI:— Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J. Inž. M. J. Vinikaitis, 207 W. 109th St., New York, N. Y. PROGRAMOS KOMISIJA:— Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Ave., Scranton, Pa. J. Chmielinskis, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill. J. O. Širvydas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ALTS. PRANEŠIMAS.

Prie ALTS. Centro Valdybos oficialio atsiliepimo, tilpusio "Ateities" Nr. 37, buvo padėta "Nuo Redakcijos prierašas, kuris, kritiškai peržvelgė mūsų "atsiliepimą", padarė daugelį išvadų užgaunančių ALTS. josios pirmininką.

Nemanydami gaisint laiko ir laikraščio vietos perkrautėjimui visų tu negeistinių išvadų ir prie Sandarą užmetinėjimui, patarim tik kai-kuriuos pamatinis ir taip.

1.) "Ateities" redakcija netinka, kad "ALTS. yra pripažinta už vienintelę vidurinės sriovės kultūriškai-politišką organizaciją", — nežiurint to fakto, kad Sandaros įsteigimojo suvažiavimo protokolais, kuris lig šiam laikui kone išimtinai išvaduoja dar neužbaigtąją konstituciją, skyriu "Organizacijos Vardas", turi užrašyta:

"Kadangi mums, Amerikos gyvenantiems lietuviams reikalinga yra turėti pastovi politiška-kultūrinė organizacija, to del mes pilnai užtvirtiname žingsnį padarytą... kuriuomi tap sutvėrta Lietuvių Tautiškoj Partija. Bet kadangi ši organizacija delei grynų techniškių kliūčių negalėjo šioje šalyje vadintis "partija", todėl mes susivažiavusieji nutariame pakeisti šią organizaciją "Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą", "reikalinga yra turėti pastovi politiška-kultūrinė organizacija" reiškia, kad tokios mes neturėjome ir kad tokia patapo, sutvėrtoji ALTS.

(I. Jokio "nesutikimo" nebuvo. Prasyta tik citaty. Bet g. pirmininko paduotoji citata visgi neatkako į klausimą, nes sakinį: kad "reikalinga yra turėti pastovi politiška-kultūrinė organizacija" — jokion kalbon išvėrus nereiškė, kad "A. L. T. Sandara yra pripažinta už vienintelę" ir tt., kaip tai pirmame laiške g. pirmininkas tvirtino. Vieton cituoti tą nieko ALTS. Sandaros principais neturint rezoliuciją, mes g. pirmininkui patarume perskaityti Philadelphia suvažiavimo priimtosios platformos paragrafą penktą, kur tarp kitko pasakyta: "Čionai Amerikoje kiekvienas nariui bus palikta individualė laisvė bile kurion politiškon partijon aktyviškai prisigulėti". Taip — jeigu A. L. T. S. jau pripažinta už vienintelę vidurinės sriovės politiška organizaciją, tai kam reikėjo dėti šitą punktą? Red.)

2.) "Ateities" Redakcija užmeta ALTS. pirmininkui, kad jisai stengiasi dalyvauti tarybose su katalikų sriove kaslink "bloko" ir prikiša jam kokiąs tai padarytas klaidas, — nežiurint to, kad jokių klaidų tarybose nebuvo padaryta, kad ALTS. pirmininko priederme yra stovėti arti visų organizacijos komisių — (todėl ir "koaliciojos komisijos"), ir kad įsteigimojo protokolo skyriu: "ALTS. veikimo budai" apie Centro valdybą (kurios augščiauaujojo išpildytojo yra pirmininkas) pasakyta: "Susirinkusieji (S-os seime) atstovai aptaria visus ALTS. rei-

DARAS
I.
Valdyba
za,
iladelphias,
klausas,
klyn, N. Y.
G. Klimas,
Phila, Pa.
das,
yn, N. Y.
sh,
dlyn, N. Y.
izabeth, N.
w York, N. Y.
JA:—
Scranton, Pa.
Chicago, Ill.
oklyn, N. Y.
SIMAS.
ro Valdyba
u, tilpus
uvo padėi
tierašas, la
gė minim
arė daug
ALTS.
int laiko
radinį
radų ir pri
u, peržiūr
pamatinis
akcija nes
ra pripa
inės sri
organizac
fakto, ka
o suvaži
lig šiam la
vaduoja dr
tucija, sk
s Vardas
Amerika
iams reik
tovi poli
izacija, b
iname žin
iuomi tap
Tautiško
i ši organi
technišk
ioje šalį
todėl mes
ariame va
a "Ameri
Sandara"
iti pastori
organizac
s mes ne
ia patapo
nebuvo. Pr
pirminkin
tsako į kl
ikalinga y
kultūrinė
orbon išv
Sandara y
ir tt, kaip
pirminkin
ta netur
s nekuria
ininkui pat
elphijos p
tformos p
kito pas
kiekvien
dualė lin
iškon par
ti". Tai
ripazinta
es politinė
ėjo dėti
akcija už
kui, kad
ti taryb
kaslink
n koki
— neži
taryb
ad ALTS.
ra stov
jos komi
cijios ko
eigiamoji
"ALTS.
ie Cen
s aug
u yra
i: "Su
me at
ALTS. re

kalus ir išrenka Centro Valdybą, kuri ir išpildo susižavavimo nutarimus ir rūpinasi bėgančiais reikalais iki kitam seimui. (II. Čia g. pirminkas per daug jau pasipalinta savo teises. Jo paties citotasis paragrafas rodo, kad suvažiavimo nutarimų pildyti (turėjo būti) — jų pildymo prižiūrėti) ir bėgančioms reikalams vesti renkama valdyba, o ne pirminkas; pirminkas čia yra tik pirmuoju tarp lygių, o ne koks "augščiauaujoju". Antra — taryboms vesti su kitomis srovėmis buvo širktas ir įgaliojimas ne valdybos pirminkas, bet "komitetas, kuriam pavesta tuojau pradėti darbą ir visą jo eigą nuolatos pranešti A.L.T. Sandaros centro valdybai" (žūr. protokolo esija 4, § 8). Komitetas išsiskyrė taip pat ir pradėjo. Bet jau prieš pirmąjį srovų atstovų posėdį (prieš sausio 30 d.) g. pirminkas komiteto visai neįgaliojimas pats vienas tarėsi su katalikų klerikalų atstovais ir komiteto narių pasitarime sausio 30 d. gyndė jų reikalavimus. Čia tai ir buvo pirmosios g. pirminko klaidos, kurių atkartojimas tęsėsi visą laiką. Pirminkas į oficialios tarybos butų galėjęs kištis tik tuomet, kuomet būtų pamatęs, jog komitetas savo užduoties nepildė arba peržengia savo įgaliojimus. Red.)

3). "Ateities" redakcija apkalbina Sandaros pirminką būtent jįsai bėpamatiniai užmetė ant p. Rimkos, "Ateities" redaktoriaus apkalbinimą, kad jįsai stengiasi griauti Philadelphiaus nutarimus ir kludė "blokui" su katalikų sriove. Ir šioj vietoj "Ateities" redakcija šiurkščiai išsireiškia:

"Jeigu g. pirminkas šito "Ateities" straipsnių patvirtinimą užmetimą užcietaivom — ALTS. prierašas" nepadarys, mes busime priversti duoti jam tokį "budvardį, kokio jįsai savo pasielgimu užsielpė".

Kadangi tam visam apkalbinimui sunku atsakyti keliais žodžiais, turime tik pabrėžti, jog griežtiom darbas gali buti varomas raštų pakraipa, tonu, tam tikro upo sukėlimu, ir kad tankiausia galima daugiau pasakyti "tarpe eilučių" negu "eilutėse". Pagaliaus, galime priminti ir "Ateities" redakcijos straipsnius iš kurių, kaip, padarysimus ir citatas. Štai jie: "Ateities" No. 3 straipsnis "Vidurinės srovės suorganizavimui praėjus" (kur išreikštas neužsiganėdinimas tuomi, kad suvažiavimas neįprėmė tam tikrų "ekonominiai socialij" įnešimų) — No. 5 — "Ant Kryžkelio" (plėtojama ta-pat mintį) — No. 6 "ALTS. ir mes", tēmyk, skaitytojau — ir mes), kur aiškiai pasiulyta "liaudininkų organizacija", ir štai citata: "kol nepaaiškėjo dalykų stovis... (ir t.)... mums rodosi kad tie žmonės, kurie supranta ir pripažįsta reikalą visuomeniniai politikinės organizacijos, turėtų organizuoti ir autonomiškas ALTS. liaudininkų kuopas. Jeigu Sandara išsivystytų į visuomeniniai politikinę organizaciją, tuomet viskas būtų atlikta, o jeigu ir draugijų federaciją, tuokart liaudininkų kuopos Sandarą taipgi galėtų prigulėti (reikšia, galėtų ir neprigulėti!) kaip atskiros draugijos, arba, gal dar pirma susivieniję į liaudininkų sąjungą".

"Ateities" No. 4 straipsnis "Fanatizmo vaisiai", — No. 9 "Ar tai keliai prie vienybės" ir "Bažnyčia ar..." — nors ir palyti tikrai peiktinų faktų, nereikėjo juos talpinti tuomet, kuomet buvo rengtasi prie bloko ir kuomet panašūs raštai tendentiškai išsūkia sriovių trinimąs-ginčius. Musų gyvenimas taip pilnas nenuoseklumų, kad juos visus talpinti laikraščiuose, naudingiem dalykam vietoj pritrūktų.

Pagaliaus, "Ateities" No. 15 straipsnyje "Pirmajai Koalicijos Konferencijai praėjus" — pilnai apgalvestajama neįvykusį su socialistais susitartinimą ir išreiškiama abejojimą kaslink bloko su katalikais, nors tasai abejojimas tuomet nebuvo dar pamatuotas, ir nors toksai elgimasis gadino tik businčiom tarybom upą. Gi kę reikšia tok-

sai išsitarimas, kaip va: "Musų socialistai per savo oficialę ir vyriausią įstaigą iš visų pusių apsitvėrė save kynišką siena, nes net nemano eiti bloką su ALTS. kad ir prieš klerikalus?"... Užteks pavyzdžių.

(III. Į šituos ilgus išvadėjimus mes pasakysime trumpai: bloga, kuomet organizacijos pirminkas lengva širdžia nariams daro tokius kaltinimus, kuriems paremti paskui priverstas įieškoti faktų "tarp eilučių" arba spėti iš "tono" ir p. Ir g. pirminkas taip darydamas prirodo ne musų skaldymą ir trukdymą "blokams", bet savo nesugebėjimą atsikirti svarstymo organizacijos reikalų (klauimas — federacija ar politiška organizacija ir kt.), konstatavimo faktų pabrėžime, jog socialistų atsikymas reikšia, kad jie neitų išvien su ALTS. net ir prieš klerikalus) ir atsiliepimo į dienos klausimus nuo "skaldymo" ir "trukdymo". Red.)

4). "Ateities" redakcija užmeta ALTS. pirminkui, indėjimą į katalikų ir tautininkų sriovių sutarties projektą "gerbimo krikščioniškų principų" punktą, kaip prasižengimą prieš laisvąją mintį.

Visų pirmiausia, ALTS. pirminkas nieko panašaus nepadarė: tarybas vedė "koalicijos" komisija, ir jinaį tą padarė. Toliaus, minimas punktas skambėjo: "... abidvi srovės inėinančios į bloką statosi sau už išlygą kę galint gerbti viena kitos idealus ir nekariauti prieš krikščioniškus principus". Visųpirmu reikia pastebėti, kad "Ateities" redakcija padarė labai apgalėtiną falsifikaciją, pasakydama, kad musų komisija priėmė nuo katalikų-klerikalų išlygą šitokią: "gerbti vien tik krikščioniškus principus" (ir šitą žodį "vien" net pabrūkė). Šitokio žodžio visai nebuvo. Tai nedovartinas suklavimas. O jįsai permaino visą to punkto prasmę.

Toliaus, jei dvi pusi daro kokią sutartį, ar gali buti uždrausta vienai ar kitai statyti ir priminėti išlygas? Katalikų sriovė (nors ir be pamatų) galėjo juk bijotis, jog bendram veikimui prasižengs, jų įsitikinimai kai-kur nukentės. Todel ir dėjo daug svarbos, kad minima punktas įvedus į sutartį. Tautininkai gi, matant minimame punkte tik pakartojimą "tikėjimiskos tolerancijos" punkto, priimto Sandaros įsteigiamoji seimo platformėje (todėl, priduoiant visam dalykui mažą reikšmę), kad neatbauginus katalikų sriovės nuo bloko, sutiko ant minimo punkto.

Pagaliaus nejaugi "laisvoji mintis" butinai turi apsieikėti dogmatiniais budais, t. y. liuosu užpildinėti ant kokių nors įsitikinimų ar tikėjimų? Kaip tik — ne. Tautininkai, sulig "tolerantiškumo principo", visuomet yra pasiryžę nekariauti netik prieš krikščioniškus, bet judaikiškus, mahometaniškus, ar šiaip kokius tikėjimiskus principus, tuo gi labiau prieš krikščioniškus, kurie yra brangūs milžiniškai musų tautos didžiūmai.

(IV. Mat, kaip g. pirminkas čia moka atsikirti save nuo koalicijos komisijos. Tik "užmiršta" pabrėžti, jog tuomet vienu tos komisijos narių (nors nelegališkai) buvo ir jis. Dėl "falsifikacijos" — teisybė, to "vien" sutartyje nebuvo, bet kaip gi kitaip suprasti sakinį: "kiek galint gerbti viena kitos idealus ir nekariauti prieš krikščioniškus principus". Juk šituo punktu katalikų klerikalams uždedama pareiga kitių idealus (tik idealus!) vien "kiek galint gerbti", bet jie pilną teisę turi prieš juos kariauti, tuo tarpu kaip kiti prieš "krikščioniškus principus" kariauti neturi jokios teisės. Taigi tuo punktu tolerancijos pareiga uždėta vien tautininkams, o klerikalams visai ne. Red.)

5). "Ateities" redakcija užmeta ALTS. pirminkui, kad jįsai oficialiame atsiliepime papeikė Naujos Anglijos Apskričio nutarimą kvieisti p. A. Bulotą su prakalbų serija.

P-as A. Bulota, ant kiek jįsai diskredituoja "Lietuvių Draugijos" ir josios "Cent. Komiteto" (kur darbuojasi milžiniška didžiūma Lietuvos žymiausių ve-

Jungt. Amerikos Valstybių pasiuntinys, Charles J. Vopicka, Rumunioj, Bulgarij, ir Serbij, su savo žmona ir duktere.

kėjų) darbus, prasižengia prieš tautininkų idealus ir principus, kurie, tame ypatingame klausime, kaip tik ir išsireiškė tam tikra Sandaros įsteigiamoji seimo priimta rezoliucija, užgirančia "Lietuvių D-jos" veikimą. Apskričio ypatingas rėmimas ypotos, kuri veikia prieš visos organizacijos idealus, yra, beabejo, smerktnas, ir jo daleidimas reikšia Sandaros suskaldymą.

(V. Pirminkas turėtų bent tiek žinoti, kad "idealaus ir principais" galima vadinti vien pamatinis platformos ar programos punktus, o ne atskirus šioiko ar tokio suvažiavimo nutarimus, kurie gali buti atmainomi arba panaikinami tokiu pat budu, kaip ir priimti. Antra — "Sandaros" suvažiavimas "užgyrė" veikimą ne vien "Lietuvių D-jos", bet lygiai "ir kiti organizacijų bei įstaigų panašių veikimu, kaip va: "Globa" ir kt." ir pasižadėjo "karštai remti jų praklinius ir naudingus tėvynėi darbus bei sumanymus". Taigi norint Bulotą ar kt. už "diskreditavimą" "Liet. D-jos" smerkti, reikėtų pirma parodyti, kad tai, kę Bulota ar kt. tai d-jai prikiša (iš vienos pusės neekonomiškas ir su badaujančiųjų skriauda pinigų eikvojimas sanatorijoms, politikos laikraščiams leisti, spauštuvėi taisyti, iš kitos — netvarka ir ypatingas skirstymas globojime, taigi nesiskaitymas ir moralis skriaudimas pirmėvių, moksleivių klerikalizavimas ir kt.) yra praklinius ir naudingi tėvynėi darbai" (nes kad būtų faktai neteisingi — niekas sakyti nedrįsta).

Pagalios, kaip ten nebutų, pirminkas gali buti vis tik vien pirminkas, o ne visagalis valdonas ir viešpats, kurio reikėtų prašyti leidimo tą ar kitą kalbėtoją kvieisti (jeigu to kalbėtojo kvietimas nėra uždrausta visuotinio suvažiavimo nutarimais). Red.)

6). "Ateities" redakcija prikiša ALTS. pirminkui, kad jįsai "papeikia ir pasmerkia katalikų sriovės vadų bandymus kištis į musų sriovės naminius reikalus tik po to, kaip pačios tarybos jau pertrauktos".

Užteks patėmyti, kad kuomet tarybos eina, patasai mandagumas reikalauja "per pirštus" žiūrėti į daugelį kitos pusės prasižengimų, nes tankiai jie paeina delei paprasto nesusipratimo ar suklaidinimo. Taryboms trukus, galima jau liuosiau išsireikšti, nes paprastai, dalykai yra tuomet jau pilnai paaiškėję.

(VI. Taryboms einant neatėmimas iš kitos pusės daromų insinuacijų ir "skirstymų" reikšia ne "mandagumą", bet negerbimą savo srovės žmonių ir jų organizacijos, taipgi netiesioginį pritarimą tiems priekaištams. Red.)

7). "Ateities" redakcija, baigiant savo prierašą, štai kę sako: "jeigu g. pirminkas savo tokiu raštu norėjo save ant juoko pasistatyti, tai savo tikslą pilnai atsieikė. Bet jeigu norėjo ALTS. gero padaryti, tai savo raštą pasiuntė ne ten kur jam vieta buvo."

Toksai "Ateities" redakcijos išsireiškimas, apart jojo jau nenuoseklumo, negudrumo ir nerimtum, yra dar užgaunantis ALTS. pirminkin autoritetą, todėl ir yra didžiai kenksmingas visai organizacijai.

Paminėtų faktų, akyvaizdoje, ir atsižvelgiant į tai, kad panašios rūšies redakcijos prierašai negali turėti vietos organizacijos organe, ALTS. Centro Valdyba šiūmi papeikia tokį "Ateities" redakcijos pasielgimą ir persergsti, jog toksai elgimasis tolesniame laike privers ALTS. palauti skaičius "Ateitį" už savo organą.

(VII. Atsiprašome, bet ligšiol mes visai nežinojome, kad turime pirminką, kuris savo autoritetą skaito lygiu visos A. L. T. Sandaros autoritetui, taipgi nežinojome, kad A.L.T. Sandaros centro valdyba sausio 1 d. 1916 m. išrinkta tik "visuotinio suvažiavimo nutarimų pildyti" po trijų mėnesių įgijo jau teisę to suvažiavimo nutarimus pati viena atmainyti ir "palauti skaičius "Ateitį" už organą".

Visgi delto dėl šių ir kt. dalykų mes gausime pakalbėti ne su vienu p. pirminku, bet su visa valdyba ir visuotinio suvažiavimo. Red.)

Romanas Karuza,
ALTS. Pirminkas.

PROTOKOLAS.

Am. Taut. Sand. New Yorko apskričio veikėjų susižavavimo.

SESIJA I.

Amerikos lietuvių Taut. Sandaros New Yorko apskr. susižavimas buvo laikytas Balandžio 2 1916 p. P. Draugelio salėje, 73 Grand str., Brooklyn, N. Y.

1. P-as Ambraziejus atidarė susirinkimą ant 10:45 iš ryto, paaiškindamas šio susižavavimo mierį.

2. Susižavavimo prezidiumo likos išrinkta: pirm. J. Ambraziejus, jo pagalb. P. Sakatauskas, sekretor. A. Lapinskas.

3. Delegatų pribuvo 43 (vardus apleidžiame. Red.), visi iš Brooklyn, New Yorko ir New Jersey, išskiriant 7 iš aplinkinių (Passaic, Newark, Lydhurst, Elizabeth, Paterson, Bayonne) ir p. R. Karuza iš Philadelphia, Pa.

4. Išrinkta rezoliucijų komisija: P. Norkus, J. Liutkauskas, S. Pauza.

5. Skaitytas laiškas nuo ALTS. pirminko p. R. Karužos, kuriame jis leidžia laikyti susižavimą ir išreiškia jam gerus vėlėjimus.

6. Konf. pirminkas pakvietė Sandaros pirm. p. R. Karužą, kad pratarų keletą žodžių. P. R. Karuza, kad nesitkęjęs buti šiam susižavime ir trumpai paaiškino Sandaros tikslą ir nurodė link blokų su kitomis sriovėmis.

7. J. Liutkauskas trumpoje prakalboje nurodė tautiečių organizacijos reikalingumą ir jų tikslus.

8. P. Norkus įneša, išnešti rezoliucija link Bulotos atvažiavimo. L. Kazūnas pritarėdamas įnešimui paaiškina, kad L. G. ir A. F. vietinėje konferencijoje panašį rezoliuciją išnešta. Žlugda nurodė, kad p. Bulota Newark kalbėjęs visai beparitvškai. P. Gasūnas, kuris nesenai iš Lietuvos atvykęs ir kuris dirbo prie L. Cen. Komit. Petrograde, aiškiai nurodė Lietuvos inteligentų veikimą, arba Liet. Komiteta. Jis nurodė, kad ten visi išvieno veikia, o p. Bulota atitraukęs nuo Liet. veikėjų ir nieko neveikia, bet tik kritikuoja kitus.

Pertraukta sesija pietums.

SESIJA II.

Atidaro pirminkas ant 2:30 po piet.

1. Vėl kęla apkalbėjimas link p. Bulotos veikimo, pagaliaus tapo įnešta sekanti rezoliucija:

Delei p. Bulotos atvažiavimo.

Nesenai iš Lietuvos pribuvo nauji aukų rinkėjai p. Bulota, p-ni Zemaitė ir p-ni Bulotienė, parkviesti socialistų globojamo L. Š. F. šitie aukų rinkėjai neturi ingaliavimo nuo jokios draugijos Lietuvoje šelpiančios nukentėjusius nuo karės išėjus p-nę Bulotienę, kuri turi ingaliavimą nuo "Ziburėlio" moksleivių draugijos. Kiek lig šiol žinoma, šie aukų rinkėjai rinko aukas tik socialistų globojamam fondui ir už jį agitavo ir poudraug jie užgyrė, kad dabar nereikia siųsti aukų, kę socialistai darė ir dabar daro. Iš kitos pusės jis labai aštriai atsineša link "Lietuv. Draug. nuk. nuo karės šelpiti" ir linkui Lietuvos Centralinio Komiteto.

Kadangi ALTS. savo susižavime Philadelphiaje, norėdama kuolabiau siai sutaupti Lietuvos spēkas šiame liudname momente užgyrė Lietuvių Draugijos platų darbavimą ir kadangi šioje draugijoje ir Centraliniame komitete matome visą eilę Lietuvos praklinių vyrų, kaip kurių dirbančių jau nuo keletos dešėčių metų, kaip va: Dr. Basanavičius, adv. Janulaitis, adv. Leonas, inžin. Naruševičius, prof. Jablonskis, rašytoja Ciurlionienė, poetas Baltrušaitis, Dum. ats. Yčas, Šilingas, Zmuidzina-vičius, Šlogeris, Voldemaras, Purenas, Jurkonis ("Kuprelis" autorius), Vileišis ir daugybė kitų. Todel mus susižavimas išneša sekantias rezoliucijas:

1. Mes nepritariame p. Buloto tvirtinimui, kad dabar nereikia skubinties iš Amerikos siųsti aukas dėl Lietuvos nukentėjusių žmonių.

2. Pakol p. Bulota renka aukas į socialistų globojamąjį L. Š. F. Fondą, kuris surinktas nuo žmonių aukas pas save laikosi, tol mes kaip pripažįstantieji reikala kuogreičiausio nukentėjusiems nuo karės šelpimo, negalime remti. Bet jeigu gi p. Bulota šiame klausyme permaintytų savo taktiką, — tuomet jįsai mūsų organizacijos galėtų but remiamas.

Pastaba: Kaslink "Ziburėlio" tai mes jau prijuočiamė ir patariame visuomenei remti.

3. Mes išreiškiame neužsiganėdinimą p. Bulota viešai stengiasi diskredituoti Lietuvių Draugiją, kuri dirba Lietuvoje neįspasakytos svarbos darbą, ir kurion priklauso visa eilė Lietuvos žmonių ir užtikėtinų veikėjų, ir kurių draugiją musų Philadelphiaus susižavimas užgyrė.

3. Link atsinešimo į Lietuvos Draugijas nuk. dėl karės šelpiti. J. O. Širvydas patarė, remti šias Dr-jas: Lietuvių Draugiją, Gydymo ir maitinimo ir "Globą." Taipgi ir "Ziburėlį". P. Norkus tam pritarėdamas perskaito laišką Europos gerai žinomo veikėjo (kurio vardo nepaduoda), taipgi perskaito kita laišką rašytą "Darbininkui", (menama, kad to paties autoriaus), kuriuose rašo, kad vokiečių užimtoje Lietuvoje yra susitvėręs komitetas, Lietuvos šelpimo Dr-ja, kurios yra pirm. Smetona, sekret. kun. Dogelis, kurie pasilikę Vilniuje.

Pakol nežinoma ar kitos draugijos veikia užimtoje Lietuvoje, tol patariame labiausiai šią draugiją remti, nes užimtoje Lietuvoje yra didžiausias sušelpimo reikalas.

4. Skaitytas telegramas iš Petrogrado, kuriame prašo greičiausios pagalbos, nes lietuviai po vokiečių badu miršta.

5. Gaga plačiai nurodoma, kad nekuriame musų organai netaktiškai elgiasi, būtent "Ateitis", kuri net Sandarai užkenkia. P. Norkus tam priešinasi, sulgy kurio kiekvienas turi teisę pasakyti tą, kę mano, o "Ateitis" nieko tokio dar neparodžius kas prieštarautų Philadelphiaus priimtiems nutarimams. Pagaliaus didžiūma balsų išnešta sekanti rezoliucija.

Susižavavimo atydzia buvo atkreipta ant tulų išsireikšimų "Ateityje", kuri yra vienu sandaros organu, kad tenai atkartotina yra tvirtinama, jogei ALTS. nėra vienintelė vidurinės demokratinės sriovės organizacija. Mes norime buti visuomenei žinomi, kad šitokiems tvirtinimams nepritariame ir kviečiame visą vidurinės sriovės visuomenę spiestis prie Philadelphiaus sutvertos ALTS., o musų jau esančias kuopas laikytis prie Philadelphiaus priimtos platformos ir nutarimų.

6. Likosi sutvertas New Yorko ir New Jersey Sandaros apskritys, kuriame numerį paskirs valdyba. Apskričio valdybon išrinkta: pirminku Lesčinskas iš Newarko, raštininkas Zailskas iš Elizabeth, N. J. išdininkas A. Žugžda iš Newarko, organizatorius J. Liutkauskas ir J. Ambraziejus.

7. Likosi įsteigtas fondas delei agitacijos reikalų.

8. Skaitytas telegramas nuo Petrogrado Centralio Kom., kuriame kviečia dalyvauti Lietuvių susižavime, kuris bus laikomas Stockholme, švedijoje. Patariama tuom pasirupinti Centr. Vald.

9. Taippat primta rezoliucija: New Yorko ALTS. apskričio susižavimas perskaitė telegramą nuo Liet. Centralio Komiteto delei siuntimo atstovų nuo amerikiečių į Stockholmo susižavimą ir delei to, kad dabar artinasi laikas, kuomet prisieis daug veikti delei Lietuvos liuosybės, atkreipiamė visuomenės atyda, kad kiek galint daugiau aukauti Liet. Autonomijos fondui.

10. J. Ambraziejus įneša, kad išnešti rezoliuciją link Liet. šelpimo fondo, kuris surinktas aukas nesunčia į Lietuvą badu mirštanties žmonių, bet laikosi pas save. Apsvarčius likosi išnešta rezoliucija:

Sulig parėjusių žinių ir musų laikraštiją ir sulig vėliausio gauto telegramo, mes dažinome, kad dabar tapo suorganizuotas darbas šelpiti badu mirštančius žmones Did. Lietuvoj po vokiečių, kę musų visuomenei patarė ir p. Leonas bei Centralinis Liet. Komitetas. Taipgi dažinome, kad tam tikslui tapo legalizuota Lietuvoje po vokiečių "Lietuvos šelp. Dr-ja." Todel mes atkreipiamė visų fondų atyda, kad dabar veikiausiai siųstų aukas į Did. Lietuvos per minėtą Draugiją. Jeigu gi Gydymo ir Maitinimo dr-ją taipgi Liet. veikia, tai gaus daugiau žinių, musų fondai galės dalį aukų siųsti ir tai draugijai sulgy to, kiek ji veikia.

11. Kitam susižavimui laika ir vietą pavesta paskirti apskričio valdyba.

12. Apskričio susižavimas pageidauja:

(a). Kad ALTS. komitetas pasirupintų kaip galint greičiausią parąšyti įstatus.

(b). Kad ALTS. seimas būtų sykiu su seimu S.L.A., kuriame tie įstatai būtų priimti.

13. Išneštas nutarimas, kad visur kur tik galima visuose susirinkimuose išnešti rezoliucijas paremiančias Farro bilių ir jas siųsti saviems kongresmanams.

14. Aukų surinkta į agitacijinį Sand. apskr. fondą — 10.50.

Susirinkimas uždarytas ant 6:35 vakare.

Susižavavimo pirminkas: J. Ambraziejus.
Raštininkas: And. Lapinskas.
Redakcijos prierašas. Po susižavavimo atėjo laiškas su linkėjimais nuo ALTS. I-mo apskričio (Naujos Anglijos) adresuotas susižavimui.

SKAITYKIT IR KITIEMS PASAKYKIT!

Kadangi mums praneša, kad daugelis gavusiųjų \$1.00 vertės kuponus užmiršo arba nespėjo ligi nustatytų to laiko (balandžio 10 d.) atsiųsti ir delto vėlykų dovanas nustotų, tai šiūmi pranešame, kad "ATEITIES" IR "JAUNOSIOS LIETUVOS" kuponai yra geri LIGI VELYKŲ, t. y. kas atsiųs tuos kuponus ligi Velykų, tai bus vistiek, kaip kad būtų atsiųsta prieš balandžio 10 d.

Siųskite kuponus ir pinigų tuojau, kad vėl nepasivėlintumėt, nes tai pirmutinis ir paskutinis pailginimas.

Pasakykite ir kitiems. "ATEITIES" IR "JAUNOSIOS LIETUVOS" ADMINISTRACIJOS.

KIEKVIENO skaitytojo yra pareiga platinti sau patinkamą laikraštį tarp savo pažįstamų ir draugų. "Ateities" skaitytojai šito turėtų taipgi neužmiršti, nes juo "Ateitis" turės daugiau skaitytojų, tuo kiekvienas skaitytojas turės daugiau idėjinį draugų.

DABAR, kuomet žmonės neblogai uždirba ir kuomet klerikalai išsiųsuoje kovoja ir net boikotuoja pirmėvišką spaudą, kiekvieno teisybę mylinčio skaitytojo yra pareiga platinti "Ateitį" ir kitus pirmėvių laikraščius, iš kurių "Ateičiai" artimiausias yra mėnesinis magazinas "Jaunoji Lietuva."

Kast. Norkus. GEGUŽINĖS DIENOS MASKVOJĖ.

Nors jau neužilgo sukaks metas laiko nuo gegužinių pogromų Maskvoje, bet kas kart, rusų ir kitų tautų laikraščiuose pasirodo vienas antras patėmijimas, bei tirinėjimo rezultatų "paskelbimas". Kas įvyko Maskvoje 17, 28 ir 29 g. d. gegužės 1915 m., jau šiek tiek yra žinoma visam pasauliui.

Todel pogromuose apsi-
reikė kultūriškumas, susi-
pogromų Maskvoje, bet kas
mas Rusijos liaudies.

Apie iššaukimą pogromų
yra daug kalbų ir tvirtini-
mų, bet faktiškai pogromus
iššaukė nerimtas Rusijos
spaudos kovojimas su vokie-
čiais viduryje Rusijos, ir
valdžios pataikavimas Rusi-
jos priešams. Kasdien ga-
lima buvo matyti laikra-
ščiuose (kaip antai "Russko-
je Slovo" ir "Russk. Viedo-
mosti" "Maskvoje arba
"Rieč" Petrograde) dide-
liausius straipsnius apie
"germanskoje zasylije", o
kiti smulkesni laikraštukai
tai tokiais žodžiais pliovojo
ant priešų, kad net šlykštu
pamanyti. Rusijos liaudis
kaskart vis labiau miršo.
Maskva, kaip žinoma —
punktas, kuriame koncen-
truojama visuomenės bei
kariškos jėgos; ten gimsta
planai kariauti, kol nebus
nuveiktas priešas galutinai.
Didžioji dalis Maskvos ko-
mersantų — ne Rusijos pa-
valdiniai. Miesto Dumoje
nutarė išsiųsti iš Maskvos
visus pavaldinius tų karaly-
sčių, kurios kariauja prieš
Rusiją.

Čia "biznierių" sukruto
ir tuoj ėmė mainyti pavar-
des: iš grynai vokiškų dir-
bo rusišką, o daugeliui mo-
mentališkai pavyko pereiti
Rusijos pavaldinystėn.

Kasdien talpinama dien-
raščiuose surašai išvejamų
iš Maskvos priešingų kara-
lysčių pavaldinių, su pažy-
mėjimu jų profesijos.

Apart nelaimingų agen-
telių bei kontorščikų, aug-
štesni ponai nebuvo judina-
mi... Minia vis labyn miršo,
reikėjo tik mažiausios pro-
gos, ir liaudis pradėtų savo
"boikotą" prieš vokiečius.
Liaudis juridiskais įstaty-
mais vadovautis negali, nes
jų beveik nepažįsta. Jie
griežė dantį šturmu išnai-
kinti priešus Rusijos, širdį
įsivyravusius.

Paleistais pogromais Ru-
sijos valdžia dar kartą atsi-
žymėjo. Kadangi nemačius
sunku, tiesiog negalima įsi-
vaizdinti kas ten tuomet da-
rėsi, tad aš čia nupiešiu tą
procedūrą, kuri viešpatavo
3 dienas ir 3 naktis Maskvos
gatvėse, magazinuose ir pa-
galios butuose. Jau iš to ga-
lima spręsti, kad ten yra
daug baisių dalykų, apsi-
reikusių rezultatu parodyto
prislėgtos Rusijos liaudies
"patrijotizmo", kad senatori-
us Krašennikovas, kuris
speciališkai tyrinėjimui
priežasties pogromų ir jų

rezultato buvo pakviestas
iš Petrogrado; kuomet rin-
ko žinias ir dirbo dokumen-
tus, tai tokioje slapybėje vi-
ską laikė, kad be raštininko
apsiėjo, o pats per ilgus va-
karus terškino rašomąją
mašinukę.

Kuomet Rusijos laikra-
ščiuose pasirodė žinios, kad
Anglijoje išgriautos vokie-
čių firmos, tuomet Maskvos
juodašimčiai ir nariai "ti-
krujų rusų susivienijimo"
bei "dvigalvio erelio" tik
trynė delnus ir ruošėsi "ko-
voti su priešais", grupuoda-
mi pulkus fabriku darbinin-
kų. Paleido kalbas, buk ten
tai vokiečiai užnuodijo upės
vandenį, nuo ko numirė
daug žmonių...

Saikos pogromiščių buvo
suorganizuotos. Tame da-
lyvavo nemaža dalis polici-
jos — paleisdama iš "uča-
stkų" būrius valkatų bei
"hitrovancų" ir prisakyda-
ma išdaužyti langus tokiems
ir tokiems magazinams.

1 diena (27 geg.).

Papietujęs nymylėtoį Ma-
skvos vegeterijonų draugi-
jos valgykloje, kartu su dr.
Didžiariekiu išėjome į Tve-
rišką. Ugi žiurime, ties
Mandlio rubų magazinu
jaunas vyrukas, užsilipęs
ant kruvos drapanų, šaukia:
"Jis austrijokas, Maskvoje
valdo 12 magazinų, per mė-
nesį daro 150 tukstančių
rublių apyvartos; gryno
pelno kas mėno mes Rusijos
žmonės jam duodame 10
tukstančių rublių, jis pats
sėdi Austrijos parlamente ir
visokiais būdais dergia Ru-
siją. Ura! kad čia jo nieko
neliktų..." Minia, kaip pasi-
utus, išteškino langus, visus
rubus išmetė ant gatvės,
draskė į skarmalus, o pa-
skui liejo benzinu ir degino.

Iškanivolinę vieną magazi-
ną, ėjo prie kito. Minia vis
didinosi. Entuziazmas ir
neapykanta priešų, ponau-
jančių Rusijos širdį, kaip
bematant sutraukė tukstan-
tinę pogromščikų minią.
Nešdami caro ir jo dėdės
paveikslus su daugybe su-
driskusių ir naujų vėliavų
manifestuodami ir naciona-
listišką hymną giedodami žy-
mėjo vokišką ir austrišką
firmas ir viską naikindavo.
Pirmą dieną buvo išgriauta
apie 85 magazinai. Vaka-
rop prasidėjo vogimas. Te-
atraliniu pleciem eina "dai-
liai" pasirėdęs senukas. Gal
but viskas taip ir praėjė, bet
lunkinės naginės ir kyšo-
jantis iš po frako apie 7
žiponai ir nelinkstančios ko-
jos, nuo užsmaugtų apie pu-
stuzinio kelnų nabagą išda-
vė.

Apisėnis ponas, patėmijęs
frakuotą nagininką, pribė-
go prie jo ir pradėjo pa-
mokslą:
"Juk tu ruskas žmogus,
kaip tau ne gėda? kur tavo
patrijotizmas? Juk vagyste
tu niekini rusų vardą, ar tai
galima vogti!? Plešk, dra-
skyk, degink, bet gink Dieve
nevošk, ba tau bus bloga!"
Žmogelis bandė nusimesti
šalin kelis garnitūrus, bet
pribėgę jauni valkiozai,
rėkdamai patrijotiškas fra-

zes, nulupo nuo senuko visus
forminius ir civiliškus ko-
stiumus, net ir jo suskrėtu-
sias kelnas ir išsiplūsojusį
žiponuką, sudraskė į šmote-
lius kartu su "pavogtais".
Biednas senukas, likęs
"Adomo kostiume", rinko
nuo žemės sklypus ir dang-
stė savo kuną.

Iš viršutinių murų gyve-
nimų, kur buvo rubų dirbtu-
vės, kaip migla tiesėsi žė-
mėn išvyniojami stukai viso-
kių materijų ir šilkų. Mi-
nia juos draskė ir degino,
kartais kabino ant tramva-
jų vagonų, pravažiuojančių
automobilių ir vežikų tara-
daikų. Tramvajai, kaip
vortinklių buvo apkabinėti
visokiomis materijomis ir
plevesuodami slankiojo gat-
vėmis. Vežikai ringavo pa-
tekusias drobes bei šilkus ir
grumuliavo po sedyne; bet
"ištikimas patrijotas" pa-
matęs, kad vežikas "vagia",
nustumdavo žmogelį nuo
vežimo, tas stačialgalva nu-
siverčia, o "pavogtą" turtą
paima ir sudrasko.

— Trauk drauge, trauk!
— rėkia jaunas vyrukas,
moksleivio rubuose, tempda-
mas iš klešinės mėlynas kel-
nes.

— Vėlniškai drutos, —
atsako padedanti jam mer-
gina. Ir nė iš šio nė iš to
priduria:

— Mes, rusai, busime
augščiau visų.

Pagelbininkų randasi, ir
iš naujų diagonalinių kel-
nių lieka skutukai.

Ratelis bobų apstoje vieną
savo draugę, kuri po savo
andaroku slepia turtą, iš-
rinktą iš pelenų bei skudu-
rių.

Ten garadavikas vaikyda-
mas vaikus, kad nevogtų,
randa puikaus veidrodžio
šmotą, apsidairo ar niekas
jo neseka ir kemša po šine-
liu.

Vokiški ir austriški ma-
gazinų langai jų šeiminių
paliepimų tapo užkalti len-
tomis.

Minia prieina prie naujo
magazino. Nuo stukteleji-
mo akmeninimis ir plytga-
liais lentos nubyra. Jei
dručiai laikosi, brekštangės
eina darban. Langai, durys,
mėbliai, kasos, mašinos už-
deliais lekia gatvėn, o čia
minia su kirviais ir kujais
smulkina, apieja benzinu ir
atiduoda "Dievui ant apie-
ros". Užgieda hymną ir ei-
na darbuotis prie kito nuro-
dyto magazino. Vakaras.
Skersgatviais bobos tik vel-
ka pūdus pripakuotus viso-
kių joms nepažįstamų in-
strumentų. "Himija ir ag-
ronomija F. Gugersgato."
Puikus namas. Turtinga
firma. Minia: civiliški
žmoniai, studentų ir karei-
vių, giedodami "Dieve cara
saugok", prisiartinę prie šio
priešininko firmos. Vi-
skas drutai padaryta ir už-
darinėta. Geležiniai langų
užtiesalai laužta, kapota,
daužyta, durys versta, siena
griauta, nieko nepadaryta.
Viens smagus vyrukas per
penktą gyvenimo langą įlin-
do vidurin ir atkabino du-
ris.

Prasidėjo darbas vidury-

je. Lentynos apkrautos vi-
sokiomis bonkutėmis, bei
puškutėmis tik skamba,
trupa, barška, veidrodžiai,
langai, sienos, durys — te-
ška. Spintos pripakuotos
visokiais chemiškais pro-
duktais tik bumsį gatvėn iš
3, 4 ir 5 gyvenimo. Triuk-
šmas, pokšėjimas, smarvė.
Rašomos mašinos, stalai,
kaos "kontinental" tik lekia
gatvėn iš visų langų.

Namas baigiama "valyti",
kas dega — gatvėje gurena-
ma.

— Kas čia taip dvokia?
— Ugi nuodinamieji ga-
zai. Tai mat kur juos vokie-
čiai dirba.

— Kur šeiminkas? Pa-
karti!

— Ten, sako, rado dvi
skrynias patronų ir bombų.

— Užmušt šeiminką,
kitą jį be karės visą Ru-
siją užkariaus.

— Viens žmogus numirė.
— Kas jam? nuo ko?

— Jis pasipainiojo ir kri-
sdama iš 5-to gyvenimo ne-
sudegamoji spinta jį užslė-
gė.

— Aš maniau, kad nuo
gazu.

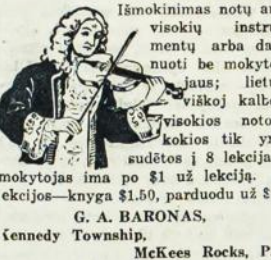
— Bet vistiek jį reik už-
mušt.

Karštai sutardami eina
jieškoti šeiminko, bet pri-
eina prie kito magazino, o
ten vėl nauji prietikiai.

Visą naktį minia darbavo-
si plėsdama, vaikindama ir
vogdama turtą iš magazinų.
Policijos nesimatė.
(Dar bus)

Muzikos ir dainų mylėtojams!

Išmokymas notų ant
visokių instru-
mentų arba da-
nuoti be mokyto-
jaus; lietu-
viškoj kalboj
visokios notos,
kokios tik yra
sudėtos į 8 lekcijas.
Mokytojas ima po \$1 už lekciją. 8
ekcijos — knyga \$1.50, parduodu už \$1.
G. A. BARONAS,
Sennedy Township,
McKees Rocks, Pa.

SUŠELPKIT SAVO GIMINES!

Dabar yra geriausia
proga, kuomet Rusijos
pinigai pigūs. Per mu-
sų Agentūrą galima
siųsti pinigai į Europą
ir sušelpiti savo gimines
badą kenčiančius. Taip-
gi parduodam ir laiva-
kortes.

"Ateities" Agentūra,
366 Broadway, So. Boston, Mass.

DAINOS!

Mišriems kvartetams arba
chorams.
III. saviuvinys. Knygtė 25c.
Telpa šios dainos: 1) Gaudė-
mus; 2) Darbininkų Marselietė;
3) Suktinis; 4) Kad dievuliai
duotų; 5) Bijunėli; 6) Dega ugnį.
Chorams atiduodama 30 knygu-
čių už 5 dol. Išleido Lietuviška
Muzikos Konservatorija.
M. PETRAUSKAS
395 Broadway, So. Boston, Mass.

Povilas Vareika

Užlaikau geriausius fruktus
saldininius, šaltus ir šiltus sal-
džius gerimus, geriausius ciga-
rus, cigaretes ir tabaką. Puiki
vieta užėiti pasidėti. Užprašau
visus Lietuvos ir Lietuvaites
pas mane atsilankyti.

POVILAS VAREIKA,
317 W. Broadway, So. Boston.

Geras Siuvejas

VISADOS ATLIEKA GERAI DARBĄ.

Užstojus pavasariui, kožnam žmogui malonu turėti
pritaikytas, pagal jo figurą siutas. P. Buzevičia užlaikau
kostumeriškas dirbtuves, siuvimo Vyriškų ir Moteriškų
Pritaikom pagal žmogaus figurą sulig naujausios mados.
laikom sampelius didžiausių ir geriausių New Yorko firmų
del kostumeriai lengvai gali pasiskirti siūtą pagal savo
Taipgi senus drabužius pertaisom išvalom ir išprosinam-
darom kaip naujus. Darbas gvarantuojamas. Reikale ma-
visus lietuvius kreiptis pas lietuvi, sekanciu adresu:

P. BUZEVIČIA
55 Exchange St.,
Athol, Mass.
Telephone 78 J.

Antra dirbtuvė
NATIONAL TAILORING Co.
46 Parker St., Gardner, Mass.
A. P. Adomaitis, Manager

Reinkotu Dirbtuvė

Dirbam visokios
Reinkotus Agentūra
tūvėms ir ant užsi-
privatiškiems
Užsisakykite Reinko-
mus o tilrai džian-
So. Boston Raincoat
344 W. Broadway, So. Boston

Reinkotu ir Siu

vyriškų, moteriškų ir
Dirbame krautuvėms, aga-
ir pavieniams užsaky-
geriausiu materijolų ir
giausias kainas. Mes im-
didelių firmų materijus
ant sykio, todėl mes ga-
daug pigiau ir užtat gal-
kėjams parduoti už žemi-
kainas. Broliai Lietuviai
sinaudokite gera proga,
norite turėti tvirtus ir ge-
bus ir pigiai, tai kreipkitės
mus, o busite užganėdi-
limesnėji per laisus —
niai ypatiskai. Sampelias
kama visiems uždys.
TRAVELERS RAINCOAT
Boston, Mass.
3 Harrison Ave., kamp Essex
Boston, Mass.

Išegzaminuojam
ir pritaikom alia
H. S. Stone O.
Akių Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių. South Boston

draugių
Ukėsų D
tracija, So.
Palonis —
37 P St.,
Callins — vic
20 Winfield
138 Silver
Latvinskas —
252 Bowen
Mackapetria
279 Bolton
Molles — r
259 Silver
Kantins suši
16 d. balandž
Svetainė
Kedite vis
A. S. Kazini
nistracija, S
Jurgelinas —
377 Broad
Komičius —
288 E St
Mokas — pr
182 Bowe
Mackapetria
279 Bolton
Senkeveičia —
244 Fifth
Kalkos: J. 2
180 Bolto
Senkeveičius,
Kalkantis sus
30 d. balandž
Lietuvių
Masa.
GERIAUS
Norinti pirkti
Kalkantis, apsi-
geros žemi
Kalkantis, kre-
Kalkantis, teising
Mes esame
aggyvendinti
Farmerių k
aggyvendin
erius, kurie
pates, iš kuri
Scottville,
Kalkantis Ukain
Kalkantis is
Kalkantis u
Kalkantis duoti
Kalkantis v
Kalkantis lietuvių
Kalkantis ant gerų,
Kalkantis aplink
Kalkantis miesto
Kalkantis, Mas-
Kalkantis mes
Kalkantis pardavin
Kalkantis tukstančių
Kalkantis gyvendinti.
Kalkantis kras
Kalkantis to s
Kalkantis f
Kalkantis paviks
Kalkantis gyvenimo.
A. I
Kalkantis State
Kalkantis vis
Kalkantis BUCERN
Kalkantis Mėsa v
Kalkantis yvariai v
Kalkantis prisit
Kalkantis dalis
A. P. N
276 Ather
GERIAUS
St
Kalkantis Nepamirškite
Kalkantis miestus
Kalkantis tal nemo. I
Kalkantis arba jus
Kalkantis kita, tai ne
Kalkantis mane.
Kalkantis didelių
Kalkantis gi aš pardu
Kalkantis lus.
258 Broadw.
Tel. 1
Tel. So. 1
Turintis
Ad
Jan
350 W
so
Z
CI

DRAUGIJŲ REIKALAI.

Ukųs Draugystės Administracija, So. Boston, Mass.
 — prezidentas,
 37 P St.,
 — vice-prez.,
 20 Winfield St.,
 — prot. rašt.,
 188 Silver St.,
 — fin. rašt.,
 252 Bowen St.,
 — išdėstymas,
 279 Bolton St.,
 — maršalka,
 259 Silver St.

Šv. Kazimiero Draugijos Administracija, So. Boston, Mass.
 — pirm.,
 377 Broadway,
 — komitetas — vice-pirm.,
 288 E Street,
 — prot. rašt.,
 182 Bowen St.,
 — fin. rašt.,
 279 Bolton St.,
 — išd.,
 244 Fifth St.,
 — maršalka, J. Zardackas,
 180 Bolton St.,
 — Senovėvičia — išd.,
 244 Fifth St.,
 — Sekantys susirinkimas bus Nedė-
 16 d. balandžio 2 val. popietį, Lie-
 16 d. balandžio 1916 m., 2 val. po
 16 d. balandžio 1916 m., 2 val. po
 16 d. balandžio 1916 m., 2 val. po
 16 d. balandžio 1916 m., 2 val. po

GERIAUSIOS FARMOS.

Norinti pirkti gerų farmų su sodais,
 medžiais, apšvietais laukais ir neįsib-
 geros žemės pigiai, ant lengvų
 kelių, kreipkitės prie mūsų se-
 kantių, teisingiausių farmų pardavė-
 ų. Mes esame vieninteliai uždeitojai
 apgyvendintojai Didžiausios Lietu-
 vių Farmerių Kolonijos Amerikoje, ku-
 ri apgyvendino 360 lietuvių far-
 mų, kurie turi ir Ukiškas Drau-
 gystes, iš kurių viena trumpu laiku iš-
 Scottville, Mich., Amerikos lietu-
 viams Ukininkystės Laikraštis. Taip-
 i turime iš valdžios išsistoroję ex-
 er-žinovą ukininkystės, kuris vel-
 turi duoti patarimus geresniais
 ukininkavimui. Ta mūsų uždėta di-
 16 d. lietuvių farmerių kolonija ran-
 as ant gerų, derlingų laukų, puikiau-
 16 d. aplinkoj miesto Scottville's ir
 ortavo miesto Ludington, Michigan,
 16 d. valstijoj, Mason County. Toj puikioj
 16 d. pielinėj mes turime visokių farmų
 16 d. ant pardavimo, ant kurių galime ie-
 16 d. tius tuksantus lietuvių farmerių,
 16 d. pavyzdinti. Rašyk tuoj ir jėk už
 16 d. centus krasos ženklei, o mes pri-
 16 d. šime tos kolonijos Mapą ir par-
 16 d. uodamųjų farmų puikų Katalogą, su
 16 d. ang paveikslų iš lietuvių farmerių
 16 d. gyvenimo. Adresuok:
 A. KIEDIS & CO.
 Peoples State Bank Building,
 Scottville, Mich.

Kiekvieni visi pas lietuvių, kuris užlaiko

BUČERNĖ ir GROSERNĖ

Mėsa visados šviežia ir
 variai užlaikoma. Orde-
 rams pristatom į namus, i vi-
 sas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS,
 276 Athens St., So. Boston.

GERIAUSIAS GRABORIUS

St. Baracleviz.

Nepamirškite, kad aš važiuoju ir i ki-
 tus miestus ir nei kiek brangiau už
 tai neimu. Draugai! Jeigu svetimtau-
 čiai arba jūsų draugai siųstų jus pa-
 kelti, tai neklausykite jų, o šaukite
 pa mane. Aš rokoju už palaidoji-
 ma didelių \$45 dol., mažų \$15. Taip-
 gi aš parduodu kvietkas ir pamink-
 lus. Mano ofisas:
 258 Broadway, So. Boston, Mass.
 Tel. So. Boston 839-J.

Tel. So. Boston 212

Turintis lietuvišką vertėją

Advokatas

James M. Keyes.

350 West Broadway
 SO. BOSTON, MASS.

ZIRA

PLAIN-ENG

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki
 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8
 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St.,

So. Boston, Mass.
 Telephone South Boston 502

DR. ST. ANDRZEJEWSKI

Vienatinis Lenkiškas

DANTŲ DAKTARAS.

Užtaisa pasigadinusius dan-
 tis ir dedu naujus. Laiką gva-
 rantuojau. Ištraukiu dantis be
 jokio skausmo.

176 Harrison ave., Boston, Mass.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia at-
 da, nežiurint, apie receptai Lietu-
 vos ar Amerikos daktarų. Tai vien-
 natinė lietuviška aptieka Bostone ir
 Massachusetts valstijoj. Gyduolių
 gali gauti kokios tik pasaulij yra
 vartojamos. Galit reikalauti per lai-
 škus, o aš prisijisiu per ekspresą.

K. ŠIDLAUSKAS

Aptiekorius ir Savininkas

226 Broadway, kampas C Street,
 SOUTH BOSTON, MASS.

Telephone South Boston 2104 ir 21013

A. T. Liutkevičius, (Smith)

Cigarų išdirbėjas.

Visur

reikalau-

kit lietu-

vio išdirb-

tų cigarų,

kurių var-

dai yra

sekanti:

1-40-8 10c

cigarai ir

Smith's

Special 5c

cigarai.

Adresas:

255 SHREWSBURY ST.,

Worcester, Mass.

Puikus Lietuviškas

SALIUNAS

kuriame galima gauti visados
 puikiai gerimai. Užlaikome
 visokio Alaus, Degtinės, Vynu
 ir Cigaru. Teipgi užlaikome
 puiku lietuvišką Restauraną,
 ant viršaus Saliono. Sirdingai
 kviečiame visus atsilankyti pas
 mus.

J. Mathus.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GRAŽYBĖ

PLAUKU

ARGIL SPECIALTIES Co.

Philadelphia, Pa.

Motery ir Vyry Plaukų Stiprintojas

"DERMAFUGA"

Jis išigėres į skalpą prašalina pleis-

anas, prašalina niežėjimą, pridoda

udinams naują gyvybę ir spėką, kar-

u suteikia skalpiui ir plaukams svei-

ą padėjimą.

Jeigu jūsų plaukai slenka, raški-

tuojaus reikalaudami tos puikios

cnygutės ir gyduolių ištyrimui įdeda-

ni 10c. sidabru arba krasos ženkleliais

lėl apmokėjimo persiuntimo lėšų.

ARGIL SPECIALTIES CO., Dept. 5,

P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems

Lietuvijai bei Amerikai

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00

pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams;

\$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoje ir

kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m.

Pamatimui vieng. num. slūdinai dovanai

Knygų katalogą slūdiname ant pareika-

lavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

Telephone So. Boston 608

LIETUVIŠKAS

Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD

Lietuviška pavardė buvo

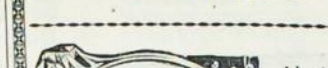
Vincas F. J. Kavaliauskas

315 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

PLATINKIT "ATEITĮ".

SVARBUS PATARIMAS!

Norint gauti gerą, naują ir naujausios

mados tavorą, visados reikia pirkti nau-

joj Krautuvė, kur visados tavoras naujas

ir naujausios mados. Štai nauja ir pui-

kiai įrengta Lietuvių Juvelerijos Krautu-

vė So. Bostone, kurioj galima gauti vi-

sokių auksinių ir sidabrinų Laikrodė-

lių, Laikrodžių, Visokių Spilkų, Žiedų,

Deimantų ir šiaip visokių suksinių ir si-

dabrinų daiktų kokių tik reikia. Že-

mos kainos — tavoras pirmos klasos.

Taipgi gerai ir greitai pataisome laik-

rodėlius ir visokius auksinius ir si-

dabrinus daiktus. Taipgi parduodam Siutus ir Overkotus, gražiai

ir gerai padarytus tiesiog iš Wholselio \$5.00 pigiau, negu kitur

galite pirkti. Meldžiame visų lietuvių pas mus atsilankyti, o už-

tikriname, kad busite užganedinti. Adresas:

NATIONAL JEWELRY CO.,

J. M. Neviackas, J. S. Ananias ir F. Muchinskas, Savininkai

377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuviai Kriaučiai.

Visokius vyriškus drabužius siuvame

ant užsakymo. Išvalome, sutaisome ir

išprosiname senus.

Vienintelis Kriaučių kompanija So. Bos-

tone, kur visame duoda gerą ir gražų

darbą už prieinamą kainą. PASIU-

DINKIPAS MUS SIUTA, O NESIOSI

IR ĮDŽIAGSIES, Todėl kurie norit pa-

sisiudinti gerą siutą, išvalyt arba supro-

syty, kreipkitės pas mus!

South Boston Custom Tailoring Co.

278 Broadway, South Boston, Mass.

Obalsis mūsų pristatymo tar-

nystės — yra — GREITUMAS

suvienytas su žemiausiomis kai-

nomis už geriausio išdirbimo

augštos rūšies tavorus. Tai yra

mūsų sąryšys — kodėl jį neper-

žiūrėti. Mes mielai Jums patar-

nausime ir su pagarba priimsi

me jūsų užsakymus.

PROMPTNESS

John J. Donovan & Co.

283-285 D St., Kamp. Third St., South Boston, Mass.

Telephone So. Boston 21060.

Kaffenreffer & Co.

BREWERS

BOYLSTON BREWERY

JAMAICA PLAIN

BOSTON, MASS.

Sparkling Ale

Blue Label Elius

geriausiai tinkamas gerti lietuviams, kurį galima

gauti bačkomis ir buteliais pas visus pardavėjus.

Lageris ruduose buteliuose. Užlaikyk gera alu gerai.

Kainuos tau mažiau nei 5c. bonka imant visa keisa.

Red Label Elius

Galima pas mumis bile laike pasisamdyti Automobilių

vestuvėms, krikštynoms, pasilinksminimo partijoms ir vi-

sokiems kitiems reikalams. Adresas:

PENINSULAR GARAGE,

621 East First Street South Boston, Mass.

Telephone So. Boston 21003

Dabar ką tik išėjo iš po spaudos

Nauja Lietuviška

BIBLIJA

SATYROJE

miera Biblijos 5 1/2 x 8 colius, turi 382
 puslapius ir 379 paveikslėlius. Labai
 įdomi ir naudinga kiekvienai ypatai.
 Žmogus skaitydamas šią Bibliją ir tē-
 mydamas į paveikslėlius, kurie per-
 stato kas buvo pirmą sutvėrimo avietę
 ir iki užgimimo Kristaus), užmirš vi-
 sus savo vargus ir džiaugsis jog lai to-
 kią knygą įėjo, jam sus trumpi žie-
 mos vakarai.

KAINA TIK \$1.00

Norint gauti šią Bibliją, pliusus

sigaikyti Express ar Pašto Money Orde-

riu, arba registruotame laiške adresu:

A. V. BAGDONAS

4736 S. Wood St. CHICAGO, ILL.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas

TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome

Daimantus,

Laikrodžius

ir visokių

gatunkų

žiedus.

Duodame viską ant bargo — lengvą išmoke-
 sčių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie pai-
 ma orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai
 kiekvienam mieste Amerikoje ir Kanadoje. Didelį
 nuosimtį duodom perkupčiams. Naują didelį ka-
 talogą siunčiam ant pareikalavimo, prisiuntus 25
 c. stempomis. Mūsų agentai: S. Čapas, J. Lapie-
 nius, J. Sidlauskas, F. Witkauskas, P. Rudokas,
 Paul Gaska ir VI. Barevičius.

J. P. TUINILA,

822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

Vaclavas W. Chižius

GRABORIUS

Atliekam visokius Grabo-
 rystės darbus sulig naujausios
 modos greitai gerai ir
 pigiai. Taipgi važiuojame
 ir į kitus miestus ir nei kiek brangiau nerokuojam už to-
 kį savo patarnavimą. Adresas:

310 W. Broadway, South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 1385-R arba 1642-R

Jonas Klimas

Kvietku išdirbejas

Parduodam visokių rušių

kvietkas, parsamdom Ka-

rietas ir Automobilius vi-

sokiuose reikaluose. Pa-

tarnaujam greitai ir pigiai.

Adresas:

Klimas važiuoja

310 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 1385-R arba 1642-R

Vienatinis visam Bostone visokių gerimų

Lietuviškas Sklodos

Kuriame galima gauti visokių puikiaių Degtinių, Vynų,
 Likierių, Kordialų, naminių ir importuotų. Galima gau-
 ti visokio Alaus Bačkutėmis ir Buteliais (baksais). Turi-
 me visokių Cigarų. Užsakymus pristatome greitai į visas
 dalis miesto. PATARNAVIMAS KOPUKIAUSIAS.
 ŽEMOS KAINOS.

Petras Čaplikas,

157 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Parsamdom Automobilius.

Galima pas mumis bile laike pasisamdyti Automobilių
 vestuvėms, krikštynoms, pasilinksminimo partijoms ir vi-
 sokiems kitiems reikalams. Adresas:

PENINSULAR GARAGE,

621 East First Street South Boston, Mass.

Telephone So. Boston 21003

Vietos žinios.

PASKAITA IR DISKUSIJOS.

Balandžio 16 d., nedėlio, 7½ val. vak. Lietuvių mažojoje svetainėje bus trečiasis eilės lavinimos vakaras, rengiamas A. L. T. Sandaros 7 kuopos. Kaip paprastai, bus trumpa paskaita arba pranešimas ir paskui liuosos diskusijos. Tema: **Darbininkų klausimas ir visuomeniniai politikinės srovės bei partijos.** Paskaitos turinys: 1. Darbininkų klausimas, jo priežastys, ir santykiai su kitų visuomenės sluoksnių klausimais. 2. Socialistų, sindikalistų (taipgi „aidoblistų“), klerikalų ir liberalų-nacionalistų siulomos priemonės darbininkų klausimui risti. 3. Prelegento pažiūra į darbininkų klausimą.

Prelegentu bus A. Rimka. Diskusijose galės dalyvauti kiekvienas. Įžanga dovanai.

Prašoma visų atsilankyti ir išgirsti įdomaus pranešimo ir diskusijų.

Užkvičia A. L. T. Sandaros 7 kp. paskaitų rengimo Komitetas.

“ZIBURĖLIO” IR VIŠNISKIO PAMINĖJIMO VAKARAS.

Primename, kad vėlyvą pirmą dieną 7:30 vak. Lietuvių salėje bus Povilo Višniskio vakaras „Ziburėlio“ naudai. Koncerto dalyje dalyvaus „Gabijs“, A. Bulotienė ir Liet. Muzikos konservatorijos mokiniai su savo mokytoju M. Petrausku. Prakalbas ir pranešimas sakys: A. Bulota, Bulotienė, Žemaitė ir kt. Įžanga dovanai.

PRAKALBOS.

Šv. Petro ir Povilo Draugijos prakalbos įvyko 9 d. balandžio, Lietuvių salėje. Prakalbų tvarką vedė draugijos pirmininkas p. J. Dragašius, kuris visų pirma trumpai paaiškino apie šių prakalbų surengimo tikslą, o paskui perstatė pirmuoju kalbėtoju p. J. Adomavičių. Šis kalbėtojas daugiausia aiškino apie augščiau paminėtą draugiją ir apskritai apie reikalingumą lietuviams prie draugijų prisijungti. Po jo tapo perstatytas kalbėti p. Pr. Gudas, „Darbininko“ redaktorius, kuris kalbėjo apie reikalingumą apsidrausti ir prisijungti prie draugijų, t. y. prie pašalinių, prie kurių prisijungti žmogus žino, jog ištikus jį kokiai nelaimei jis galės gauti pašalpą. Toliau p. Gudas prisiminė ir apie mūsų susivienijimus — SLA ir SLRKA. Kalbėdamas apie susivienijimus pabrėžė, kad katalikai, kuriems rūpi palaikyti katalikystę, turi prisijungti prie katalikiškojo susivienijimo.

P-lė Ona Višniauskiūtė puikiai padėklamavo dvi deklamacijas. Trečiasis eilės kalbėjo p. S. E. Vitaitis, „Ateities“ administratorius. P-as Vi-

šniauskas, kalbėdamas apie draugijas ir reikalingumą prie jų prisijungti, nurodė, kad darbininkui žmogui neužtenka prisijungti prie vienos draugijos, bet reikia prisijungti prie kelių, prie kurių 3—4. Toliau aiškino apie senovės ir dabartinius mūsų santykius.

Po jo kalbėjo p. A. Rimka, „Ateities“ redaktorius, nurodėdamas, kad prie draugijų turėtų prisijungti kuo didžiausias žmonių skaičius. Nes juo didesnis bus draugijos narių skaičius, juo draugija paties nariams galės būti naudingesnė.

P-as A. Liutkevičius paskambino ant piano vieną muzikos dalykėlį.

Draugijos pirmininkas Dragašius paaiškino susirinkusiam publikai, jog šv. Petro ir Povilo draugija yra paskyrusi nukentėjusiems nuo karės šelpti \$200, kurie bus pasiūsti tiesiog į Lietuvą ir prašė visų po kiek kas gali tam tikslui paaukoti. Perėjus per salę surinkta \$20.70.

Aukavo šios ypatos: J. Adomavičius, P. Karvelis, R. Jakiavičius — po \$1.00; P. Dumša, A. Savickas, N. Gendrolis, F. Rupkelis, V. Šarkus, J. Palaima, K. Sirevičius, J. Šiliauskas, A. S. Komičius, B. Jurkonis, P. Kežis, K. Kiškis — po 50c.

Smulkesnes aukas davusių vardų neužrašė.

Paskutinis kalbėjo mokytojas M. Šalčius iš Worcesterio, Mass. P-as Šalčius savo prakalboje nurodė, jog jieškojimas ko nors geresnio, prakilnesnio, tobulesnio yra žmogui prigimtu dalyku. Kiekvienas žmogus nori gyventi ir tobulintis, ant kiek jis tobulumo reikalingumą supranta. Jeigu žmogus negali tobulumo pasiekti savo įiegomis, pats vienas, tai jis kviečia pagalbon kitus savo draugus. — Susiėlimo svarbą supranta ne vien tik žmonės, bet ir kiti šios žemės gyventojai: žvėrys, paukščiai, vabalai ir net medžiai bei k. augalai. P-as Šalčius patarė klausytojams pažiūrėti į skruzdžių ir bičių gyvenimą ir sekti jų pavyzdį.

Neblogai padėklamavo K. Višniauskutis dvi deklamacijas.

Pagalios pasirodė „Gabijs“ vaikų choras, kuris A. Liutkevičiui diriguojant gražiai padainavo šias M. Petrausko dainas: „Ilgu, ilgu“, „Kikilis“, „Avižėlė“ ir „Kiškėlis“.

Publikos į v. Petro ir Povilo draugijos prakalbas atsilankė apie 400 ar daugiau, o naujų narių prisirašė 32.

Reporteris.

SIUVĖJŲ ŽINIAI.

Ketverge, 13 d. balandžio, 7:30 val. vakare, Lietuvių salėje (E ir Silver gat. kampas) bus visų lietuvių siuvėjų (kriaučių) masės mitingas, į kurį yra kviečiami visi siuvėjai atsilankyti, nes atvažiuos generališkas siuvėjų organizatorius M. Duševičius ir pasakys prakal-

AUKOS “ZIBURĖLIUI”

L. Šelpimo Fondo parengtose pp. A. Bulotos, Bulotienės ir Žemaitės prakalbose 2 d. balandžio So. Bostone buvo renkamos aukos ir „Ziburėliui“. Iš viso „Ziburėliui“ surinkta \$39.61. Čia vardai aukavusiųjų nemažiau: 50c: M. Balčiūnas 50c, Šalomskis 50c, J. Gavėnavičia 50c, J. Bolis 50c, Klemka 50c, Ambrazavičius 50c, J. P. Raulynaitis \$1.00, B. Skirstonas 50c, G. Jasnavičiūtė 50c, F. Matulaitis \$1.00, J. Lelauskas 50c, A. Vyšniauskas 50c, Jurg. Klimavičius \$1.00, M. Kazlauskas 50c, H. Stropienė \$1.00, Jonas Stropas 75c, J. Kavaliauskas 50c, Ant. Lukošius \$1.00, St. Vileišis \$1.00, P. Šileika 50c, Al. Trumskis \$1.00, K. Jurgeliūnas \$2.00, St. Gegužis \$1.00, Beldžius 50c, Rupkelis \$1.00, K. Songaila 50c, A. Varnas 50c, J. Žemantaitis 50c, J. Palionis \$1.00, J. Baniulis \$1.00, J. Jankauskas \$1.00, J. Audickas 50c, A. Rimka \$1.00. Visiems aukotojams taria širdingą ačiū.

A. Bulotienė, pirmininkė „Ziburėlio“ D-jos moksleiviams šelpti.

Redakcijos atsakymai.

Šliburiui. „Jaskio verba“ gavome — labai ačiū. Išspausdinsime Vėlykų Nr.

SKAITYKIT IR PLATINKIT “ATEITĮ”. NEUŽMIRŠKIT “JAUNOSIOS LIETUVOS.”

Reikalinga merginų

nuo 21 iki 30 metų amžiaus, mokintis amato dirbtuvė, kuri yra arti Bostono tik 5c. davyti karu 20 minutų laiko nuo Park Street. Šitas amatas galima išmokti į 12 dienų ir mokama besimokinant. Paskui dirba nuo štuikių ir lengvai galima uždirbti nuo \$10.50 iki \$12.00 ar daugiau savaitėje. Vieno tik patyrimo reikia — tai mokėti pasirašyti savo pavardę ir mokėti skaityti numerius. Darbas visados. Del pilnesnių paaiškinimų rašykite: (47) Box 1933, Boston, Mass.

JEIGU ALKANAS ATEIK PAS MUS.

Ka tik atsidarė subatoje, balandžio 1 d., 1916 m., lietuviška restauracija, nauji savininkai, viskas išvalyta, ištaisyta, kur galima gerai pavalgti. Valgomi daiktai švieži, švariai užlaikomi ir gražiai sutaisomi. Kviečiame visus atsilankyti ir atsivesti draugus. (51)

WHITE WAY RESTAURANT.

Savininkai: Filix Zaleckas ir Jonas Jokubauskas, 204 W Broadway, So. Boston, Mass.

DVASIŠKAS VAKARAS

Bus nedėlio, 16 d. balan. (Apr.) 1916 metų. Pradžia 7:30 val. vakare. Duris atsidarė 7. Esst End Cristian Union Svetainėje, 7 Burleigh St., Cambridge, Mass. Šiuo metu užkvičiame jus, teipat ir jusų draugus bei pažįstamus ant dvasiško vakaro, kur susidės iš gražių giesmių, patinkamos muzikos, ir naudingų kalbų. Minėto vakaro programos yra gražios ir bagotos. Todėl, didi maži, seni jauni, malonėkit atsilankyti visi be skirtumo. Nepraileiskit šios progos. Įžanga dykai. (46) Rengėjai.

PARSIDUODA

Grossery štoras visai pigiai, lietuvių apgyventojų vietoj, prie gražiausio kampo ir yra geras biznesas, taipgi yra visi įrankiai reikalingi groserio bizniui. Priežastis pardavimo — savininko moteris sunkiai apsirogi ir turi butinai greitai išvažiuoti. Atsišaukite pas (47)

A. IVASKEVICZ, 315 Broadway, So. Boston, Mass.

ZIRA CIGARETTES PLAIN-END

DIDELIS BARGENAS!

Parsiduoda 3 familijų 11 kambarių stuba, atneša rendos \$351.00 per metus. Parsiduoda tik už \$1600.00 greitam pardavimui. (48)

SAVININKAS,

12 Milchell St., arti 9-tos prie Dorchester St., So. Boston, Mass

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Viktorijos Zulonienės, (po tėvais Rutkauskaitė), Suvalkų red. Jos vyrą užmuše kasyklose elektrika kovo 28 d., o balandžio 1 d. tapo palaidotas. Norėdama platesnių žinių ir informacijų, tegul atsišaukia šiuo adresu: (46)

J. Danusas

Box 459, Clinton, Ind.

DRAUGAI IR DRAUGĖ!

Kas norite įsigyti naujausios mados siutą pigiai, meldžiame atsilankyti pas mus. Taipgi išvalom, prosiam sutaisom, žodžiu sakant padarom kaip naują siutą. Reikalui esant malonėkite kreiptis šiuo adresu: F. M. Z. (51)

421 E 8-th Str., kamp. G St., So. Boston, Mass.

Julius Prince BANKIERIUS

Išmaino Pinigus, parduoda Laivakortes ir geležinkelio tiketus į visus dalis pasaulio. Taipgi parduoda krautuvėms sklado kainomis deimantus, laikrodžius ir kitus Juvelerijos daiktus.

357 Harrison Ave., BOSTON.

MANO TAUTIEČIAMS

Juozas Zupkauskas.

Šiuo apreiškiu savo draugams ir abelnai visuomenei, jog aš dalyvauju tės dirbu visiems gerai žinomam Krautuvė HARRISON KOMPANIJOS prie Washington gatvės, kamp. Beach. Po kelių metų sukauso ir atydaus darbo, mano energiškas siekimas išsilavinti pramonės dirvoje, yra pilnai pasiekta. Bet kadangi da ir dabar mano pasiekimas priguli nuo to, kaip man tautiečiai mane parems savo atsilankymu, į mūsų krautuvę ir su reikalavimais mūsų draubūjų.

Todel aš šiuo nuširdžiai kviečiu visus savo draugus ir visus tautiečius atsilankyti į skaitlingiausią ir mūsų krautuvę, aš jums stengsiuosi patarnauti kogeriausiu sulig savo išgalės, ir užtikrinu jus jog bus pilnai užganėdinti mano patarnavimu. Paremdami man ištiesite man savo pagalbos ranką ir padėsite man pakelti augščiau šioj didelėj krautuvėj, kurią aš su pasididžiavimu reprezentuoju. Dėkavodamas savo seniems draugams ir praieityje man suteiktą pasipirtį ir tikėdamas jog ateityje, taipgi mane remsite atsilankydami į mūsų krautuvę, lekuosi del jūsų patarnavimo, jūsų žemiausias tarnas

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Didelė drabužių, papuošalų ir šėverykų krautuvė Harrison Kompanijos yra gerai žinoma visoj Naujojoj Anglijoj delei savo teisingos pirklystės ir žemų kainų. Mes pilnai gvarantuojame kiekvieną daiktą pas mus pirkta, ir pinigai tuojaus bus sugrąžinti, jeigu busite kuomi nors neužganėdinti. Materijos naudojamos teisingai išaugštinčioms HARKO idirbimo drabužiams yra šaltam vandenyje mirkintos, kas užlaiko drabužį visumet gražioj papėdėj ir apsaugauja nuo traukimosi ir susikraipymo. Harko Siutai Overkotai yra tikrai rankomis siuti ir lyginasi rankinio drabužių išdirbimui.

Harko Siutai vyrams ir moterims Vyrams nuo \$12.50 iki \$25.00.

Harko Pavasariniai Overkotai nuo \$9.75 iki \$20.00.

Mes užlaikom kopuikliaus drabužių papuošalų ir skrybelių, taipgi geriausius Parkard šėverykus po \$4.00 ir \$5.00 pora. Iš šėverykai nuo \$2.50 iki \$3.00.

The Harrison Company

662-672 Washington Street, Kampas Beach

Biznieriai visada garsinkite “Ateitį”

Krutiningi Vaikiniai

kurie dirba budavojimo pastogei žino tikro vyro tabaką, kuomet jie jį tik pamato.

Jie pasidaro sau cigaretės iš Gail ir Ax NAVY Ilgo Piaustymo Tabako. Jie ruko NAVY savo pypkėse. Jie kramto NAVY kožną minutą, kuomet tik jie neruko.

GAIL & AX NAVY

Long Cut Tobacco

“Geriausias Tabakas, Geriausias Pakelyje”

NAVY yra skanus Burley Tabakas, pilnai pasendintas ir nunokintas, kad gauti tą švelnų, puikų ir skanų kvapną. Taipgi jis yra sudėtas į garsius NAVY pakelius, su keturiais suvyniojimais, kas užlaiko tabaką šviežiu, tyru, saldum ir skanum.

Mes NAVY ilgai supiausome, kad gerai būtų susukamas į cigaretes, lygiai degtų ir šaltai ruktų. NAVY tabakas nesibarsto ir nesinaikina. Tai yra abelnai vartojamas tabakas — lengvai susukamas į cigaretes, yra kvepintis ir priimnus pypkėje, skanus ir ilgai tveriantis kramtymui.

DYKAI knygtė “Popieriukų” su kožnu 5c. pakeliu.

The American Tobacco Company